

18147
119-242
+ 1000
Jul 1 - Dec 31. 4346
3 lei
TAXA POSTALÁ PLÁTÁJA IRAPROBÁRII DIR. GEN. P.
ROMANIA
19.099

MAGYARI

T. „Otthon“ Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.
BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 119 (1561) szám * Csütörtök, 1937 július 1

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Sokezernyi hívő tömeg körmenetével befejeződött a XI. Katolikus Nagygyűlés

Nagyérdekességű események hétfőn este
és a keddi napon

Minden összejövetelen fölemelően nyilatkozott meg a nép buzgó hithűsége

Hétfőn a Katolikus nagygyűlés második napjának a délutánján a szakadó záporoszerű eső ellenére újból hatalmas, nagy tömegek vonulnak fel a katolikus gimnázium udvarára, ahonnan a különböző szakosztályok gyűlésterméibe zsufolódnak be.

Az eddigi gyűlésekkel szemben feltűnő a népi tömegek nagy érdeklődése. Az egyszerű emberek már alaposan meglátszik a tervszerű munka felvilágosító hatása és fehérlőszékelyek, kerekrotyós falusi asszonyok hámulatos hozzáértéssel vitatják meg egymásközt azokat a problémákat, melyeket eddig csak a gyűlések előadói fejtegettek.

A SZOCIÁLIS KÉRDÉS IGAZI MEGOLDÁSA CSAK JÉZUS TANÍTÁSA ALAPJÁN KÉPZELHETŐ EL

Ilyen érdeklődés mellett délután 4 órakor dr

Az egyház felemeli tiltakozó szavát a munkás kizsákmányolása ellen

— Az ellenünk folyó harc a gazdasági kérdéseken fordul és oldódik meg. Krisztus tanítása kötelez, hogy az anyagiak helyes elosztásával is törődjünk — mondja bevezetésében páter Dombi — majd a kommunizmus és a katolicizmus között von párhuzamot és ismerteti a tőkés osztály és a munkásság helyzetét.

— A kapitalizmust az egyház nem itéli el, de súlyos hibáit kimutatja, mondja az előadó és a munkás tömegek kizsákmányolása ellen felemeli tiltakozó szavát és az aranynek istenné avatását, az örökös haszonra való történetet elitéli.

A kapitalizmus legnagyobb bűnei közül az emberi méltóság semmibevevését, a férjezett nőknek a gyárakban való elhelyezését és ezáltal az anyaság helyett „a jobb cipő és silányabb gyermek”, a pénzvágy és a lelkiromlottság előterbujtását drámai erővel ismerteti és kárhoztatja. A nagy tetszéssel fogadott előadás után dr Baráth Béla theológiai tanár a betegsége miatt távollevő dr Sulyok István helyett tart értekezést „A kommunizmus gazdasági rendszerének bírálata” címen.

A kommunizmus alapját az osztálygyűlöletet ismerteti és ebből az osztálygyűlölethöz felsarjadt orosz rendszert és annak káros gazdasági hátrányait bírálja. — Ez a rendszer nem tudta megvalósítani a megígért vörös paradicsomot, mert a bolsevizmus alapjában államkapitalizmus lett és a munkás kiszípolozását még előbb vitte, mint az előtte való rendszerek.

VEZETŐINK ÉRTÜNK FELELŐSEK, MONDJA TÓFALVI MÁRTON, CORUNDI SZÉKELY GAZDA

Dr Baráth Béla magas színvonalú és mégis könnyen érthető előadása után programon kívül egy egyszerű székelly gazda emelkedett fel a hallgatóság sorából és tisztelettel szót kért. Keresetlen, de lélekéből jött szavaival arra mutatott rá, hogy ő hogy képzelet el a bolsevizmus elleni eredményes munkát és elsősorban arra kérte Boga Alajos dr előadót, hogy valamiképpen tegyék le-

Boga Alajos előadó nyitotta meg a szociális szakosztály gyűlését.

— A szociális kérdés korunk legégetőbb, legizgalmasabb problémája. A mai világban nagy izgatottságban vannak a lelkek és a mindennapi élet zavaros pocsolyájában sok minden elvész — mondja dr Boga Alajos és beszéde további során mindenki érdeklődését lekötő részletességgel ismerteti a szocializmus kialakulását Engels és Marx tanait, melyeknek hatása alatt az arany utáni vágy teljesen kiakarta ölni az embert felemelő szellemi és lelki vágyait. — Kell az anyag, de a szociális kérdés igazi megoldását csak Jézus tanítása alapján képzelhetjük el és ehhez a megoldáshoz elsősorban igazság és szeretet szükséges.

A nagy figyelemmel hallgatott elnöki bevezető után Dombi József Jézustársasági alya „A gazdasági liberalizmus” címen tart előadást.

hetővé az iskolán kívüli vallástanítást.

— A szekták járják a falvakat, lépten, nyomon hirdetik téves tanait és ha mi csak az iskolai vallás oktatásra szorítkozunk, ezek a szekták sok embert elszédítenek. Egy érdekes példát említve fel a saját faluja életéből, nagy és általános tetszés közben így szól:

— Ugy gondoljuk, hogy vezetőink értünk felelősek. S mert nekünk Róma kell és nem Moszkva, kérjük a Katolikus Népszövetséget, nyomtasson egy olcsó kiadású szentírást, tartanak szentírásmagyarzatokat, minél gyakrabban jöjjenek közénk, mert a téves tanok hirdetői minket igen gyakran felkeresnek és kísértének.

Tófalvi Márton kérő szavaira örömmel és meghatódottan azonnal válaszol dr Boga Alajos és kijelenti, hogy éppen a nagygyűlést megelőző napokban történt gondoskodás abban az irányban, melyet Tófalvi gazda helyes megítélés alapján kért.

A szociális szakosztály előadása keretében ismét dr Baráth Béla tart előadást és a keresztény gazdaságtan keresztmetszetét ismerteti.

A szükséglet és a fogyasztás a gazdasági élet alapja s a fogyasztás növekedésének előmozdításában látja a jövedelemelosztás igazságos mértékét. Hogy a fogyasztást elősegítsék, ezért szükséges a munkástömegek igazságos fizetése. A jövedelem igazságos elosztása, melyet legkönnyebben úgy lehetne elérni, hogy u. n. hivatásszervezetek irányítanak a gazdasági életet.

LELKES ÉRDEKLŐDÉS A NEPTANÍTÁS IRANT

A szociális szakosztály gyűlése után kezdődött a pedagógiai szakosztály közgyűlése, melyet a főgimnázium tornacsarnokában rendeztek. Érdekes, hogy előzetes megítélés szerint is ezt a gyűlést nagyon népesnek gondolták, de olyan érdeklődésre, amilyen a valóságban volt, senki se mert számítani.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A világi hívők a kommunizmus elleni egyházi küzdelemben

Dr Jakabffy Elemér előadása az idei római katolikus nagygyűlésen

Legutóbbi lapszámunkban néhány mondatlal ismertettük már az előadást. Az alábbiakban annak lényegesebb részeit szó szerint közöljük. Az előadás bevezetése arról szólt, hogy a tőkés gazdálkodás és szabadverseny káros hatásai tömegnyomort idéztek föl, s ennek ellenszerei kutatásában a XIX. század elejétől kezdve több gondolkodó jelentkezett. Ezek között legjellegzetesebb a francia Saint-Simon, az angol Owen és a német Marx, kiknek a munkásjóléti követeléseik között vannak olyanok is, melyek az egyház régóta hangoztatott követelményeivel egyeznek. Azonban ugyancsak az említett gondolkodók babonaként kiküszöbölendők itélük a túlvilági hitet; a keresztény lemondani tudás helyett az érzékiek uralmát (a „hús rehabilitálását”) kívánják; az osztályok közötti gyűlöletet akarják társadalomszervező hajtóerőnek; ehhez képest a szeretethirdető kereszténységet, s általában a vallást és Istenhitet olyan gátnak tartják, mely a tömegek küzdelemezét elveszi. Az erről szóló bevezetés után az előadó így folytatta:

Azt hiszem, az említett három nagy szociálpolitikus tanainak most előadott tételei is kellőképpen reavilágítanak arra, mi hát a tulajdonképpeni nagy ellentét az Egyház és az úgynevezett marxista tanok között?

E tanok hirdetői tagadják a túlvilági létet és az emberi tömegek számára csak itt a földön akarnak jobb megélhetést, boldogulást biztosítani, a túlvilági élet reménye nélkül.

De vajjon Isten és a túlvilágba vetett hit nélkül, az emberi társadalomban élő egyeseknek jobb sorsuk egyáltalán lehet-e? de sőt ilyen hit nélkül a kulturtársadalom egyáltalán fenn maradhat-e? Ezekre a kérdésekre még Voltaire, az Egyház egyik kigúnyolója is ilyen feleletet ad: „Si Dieu n'existait pas, il faudrait l'inventer!” (Ha nem volna Isten, úgy ki kellene őt találni!)

Vajjon Voltaire miért tartotta ilyen fontosnak az Istent? Ő, aki minden vallásos hit nélkül élt és a vallásból csak gúnyt űzött? Egyszerűen azért, mert mentől behatódobban tanulmányozta az embert és az ember által alkotott társadalmat, annál szilárdabbá vált meggyőződésével, hogy ez a társadalom fenn nem maradhat, ha az emberi szenvedélyek lefékezésére csak börtönök, hóhérok és ágyúk állanak rendelkezésre. Vagyis mindenkinek, aki az embert ősalapotába, vissza süllyeszteni nem akarja, aki társadalmat és ennek biztosítására államot fenntartani kíván és a társadalmi, illetve állami erőt nemcsak néhány ezer, vagy tízezer ember vágyainak és szenvedélyeinek kielégítésére alkalmas eszköznnek tekinti, mind ezeknek — még ha pozitív Isten-hit nem is él bennük — ezt a hitet a tömegek lelkéből kiirtani nem szabad.

Ez a magyarázata annak, hogy például a nagy francia forradalomban az alapjában teljesen hitetlen Robespierre, amikor hatalma tetőfokán állott és a forradalom vívmányait megmenteni igyekezett, nagy ünnepélyességgel közepette a francia nép által újból elismertette az Istent. „A francia nép elismeri egy legfőbb lénynek létezését és a lélek halhatatlanságát.

Blismeri, hogy e legfőbb lényhez méltó isten-tisztelet az emberiség kötelességeinek teljesítéséhez tartozik. Igy hangzott az a törvény, amelyet Robespierre annyi vérontás után, amelyet hívó léleknek vérpadra hurcolása után a konvent elé terjesztett és ezzel elfogadtatott.

Ha a nagy gondolkodó hitetlenek is, állam-rezomból, mert másként a tömegeket megfékezni nem tudják, hirdetik az Isten-hitet, a lélek halhatatlanságába vetett hitet és ha a legutóbb puskacsövek elé állított szovjet-táboroknak is eszébe jut, hogy Sztalinnal találkozni fog a túlvilágon; akkor magától értetődő, hogy azok, akik benső meggyőződésük szerint hisznek a legfőbb szellemi Lényben és a túlvilági életben azok kétségbeesetten hallották mindenkor azok tanait, akik babonának mondták ezt a hitet, akik rehabilitálni akarták a húst, akik az embert tetteiért felelőtlenné mondták és akik a vallást csak a tökéletlen társadalom produktumának nyilvánították és az általa hirdetett szeretet helyébe az osztálygyűlöletet tették.

Csak természetes, hogy alig hangzottak el a szociális boldogítók tanai, Marx és Engels még ki sem adták híres kommunista kiáltványukat, amikor már IX. Pius pápa 1846 november 9-én „Qui pluribus” kezdetű körlevelében a többek között a következőket írta:

„Ez a gonosz tanítás, melyet kommunizmusnak neveznek, a természetes joggal és szöges ellentétben áll, ez a tanítás, ha egyszer elfogadják, minden jog, intézmény és tulajdon megsemmisülését, sőt magának az emberi társadalomnak a teljes pusztulását idézi elő.”

Amikor pedig a Marx hirdette tanokat a gyakorlati életben már megvalósítani is igyekeztek, az 1871. évi március 18-án kitört párizsi kommunista forradalom során, a Szentszék és az Egyház szervei megismétlik a „Qui Pluribus” figyelmeztetéseit, 1878 december 28-án pedig XIII. Leó pápa új körlevelet intéz a világhoz, a „Quod Apostolici muneris” kezdetű, amelyben a kommunizmusról megállapítja: „halálos pestis ez, mely az emberi társadalom velejét támadja meg és azt végső romlásba viszi.”

Mindezek a pápai figyelmeztetések nem vethettek gátat annak a rohanásnak, amellyel már a világháború előtt, de főleg ez után a kultúrtársadalom a maga sirja felé halad. Ennek a rohanásnak egyik főoka, — amint azt dicshatóan most urlikodó pápánk tíz hét előtt kiadott körlevelében is megállapítja — „a mai idők különleges nyavalyája, a javak rossz elosztódottsága és ennek nyomában az egész világon elhatalmasodott természetellenes nyomor.”

Am ennek a „különleges nyavalyának” elenszerét is megtaláljuk a pápai körlevelekben, a XIII. Leó által négy évtized előtt kiadott „Rerum novarum” és az ennek kiadását nemrég ünneplő „Quadragesimo anno” címűekben.

Nem a tőke megsemmisítését kívánják ezek, hanem azt, hogy a termelő tőke jövedelmének „nagyobb része jusson a munkásnak, s csak kisebb része a tőkésnek.” Kívánják továbbá a tőkéséktől azt, hogy azokban, akik tőlük gazdaságilag függnek, tiszteljék az emberi méltóságot, biztosítsák részükre a politikai szabadságot, adjanak nekik olyan létminimumot, amely nemcsak testi, de lelki igényeik kielégítésére is elég és juttassák őket az úgynevezett „családibér”-hez, vagyis tegyék a fiatal munkások részére lehetővé, hogy mentől előbb családot alapíthassanak és ebben a gyermekáldást ne aggodalommal, hanem örömmel várják.

Ha a tőkésék így járnak el és a munkások bűjtogatók áldozatául nem esnek, akkor önmagától előáll közöttük az a kapocs, amely a keresztényi szeretetből készül.

Az elmondottak után most már összefoglalhatjuk feleletünket arra a kérdésre: „mit vár az Egyház a világiaktól, a kommunizmus elleni küzdelemben.”

Elsősorban azt várja, hogy azok a világiak, akik a tömegek vezetésére hívatottak, tanulmányozzák azokat a pápai körleveleket, amelyek a kommunizmusra és a szociális kérdések megoldására vonatkoznak.

Volt idő, amikor alig tekintették művelt-

nek azt, aki legalábbis Marx-nak „Das Kapital” című művét el nem olvasta. Ma különösen a „Mein Kampf” és a fasiszta korporációs rendszert tárgyazó művek azok, amelyek olvasása sokak szerint a műveltséghez tartozik. De vajjon hányan vannak a világiak közül, akik az előbb említett pápai körleveleket elolvasták? Pedig, akik ezt megtették, ezekben csodálatos bölcsességet, atyai aggodalmat, de egyben megnyugtatót is találnak és szellemi fegyvert mindazok ellen, akik a kommunista tanokat nyíltan, vagy burkoltan hirdetik.

A világiak második és az elsőnél sokkal fontosabb kötelessége, hogy a saját életükkel, saját gazdasági tevékenységükkel hassanak oda, hogy „a mai idők különös nyavalyája” mentől előbb gyógyítható legyen.

Ismerünk bizonyára mindannyian olyan gyárosokat, akik a lehető legjobb viszonyban élnek munkásaikkal, akik szinte azt mondhatnánk, családtagjaiknak tekintik azokat, akiknek munkaezejével az ő tőkeerejüket egyesítik.

Ismerünk mindannyian olyan földbirtokosokat, akik a régi magyar szellemenben kezelik gazdasági eselégeiket és munkásaikat és tudjuk, hogy az ilyen gyárosok és földbirtokosok

is boldogulnak a gazdasági lét küzdelemben, ha a saját szervező képességüket és tudásukat becsületesen vállalkozásuk rendelkezésére bocsátják. Az ilyenek példáját kell követnünk és az ilyeneket példaként állítanunk.

Amde különösen a gazdálkodók és elsősorban a gyümölcstermelők jól tudják: hiába permeteznek a kártevők ellen saját kertjükben, ha a szomszéd elmulasztja a védekezést. Csak a közös védekezés vezethet célhoz. Ha elszigetelten akad egy-egy gyáros, vagy földbirtokos, aki a „Rerum novarum” szerint kezeli munkásait, de körülöttük a gyárosok és földbirtokosok százai meg nem értik, hogy a leg egészségesebb egoizmus a józan altruizmus, akkor a bűjtogatóknak, a marxi tanok hirdetőinek továbbra is könnyű feladatuk marad.

Ezért harmadik feladata a világiaknak az, hogy tömörülten igyekezzenek a pápai körlevelek elveinek megvalósításához segédkezet nyújtani, vagyis támogatniok kell az olyan szervezeteket, amelyek feladatukká tették, hogy a hitvallásos erkölcsi erőt megacélozzák és így vigyék azt abba a küzdelemben, amelyben az eredmény csak a sátni tanok megsemmisülése és Isten dicsősége lehet.

A francia képviselőház megszavazta az új pénzügyi felhatalmazást

Nagy megdöbbenés a tőzsde bezárása s a moratórium miatt. Küszöbön áll a frank leértékelése. A Francia Nemzeti Bank felfüggesztette fizetéseit

Párizsból jelentik: A kamara kedden, a késő éjszakai órákban tárgyalta a felhatalmazási javaslatot, melyet már előzőleg a pénzügyi bizottság elfogadott. A kamara 380 szavazattal 228 ellenében színtelen elfogadta a javaslatot.

Párizsból jelentik: Bombaként hatott a francia közvéleményre a párizsi áru- és értéktőzsde bezárásának és a részletes moratórium elrendelésének híre. Beavatottak szerint a frank leértékelése is küszöbön áll. A kormányhoz közelálló körök szerint acéemelés is következik. A bankok és váltóüzletek a keddi nap folyamán beszüntették a fizetéseket, ugyszintén a francia Nemzeti Bank is. A Nemzeti Bank fizetés-megszüntetése addig tart, amíg a szenátus határoz a pénzügyi felhatalmazás felől.

Londonból jelentik: A párizsi tőzsde bezárása és az aranyra szóló esedékeségek moratóriumának elrendelése súlyos aggodalmat támasztott angol pénzügyi körökben. Attól félnek, hogy ezek a rendelkezések káros kihatással lesznek az angol-francia politikai együttműködésre is. Angol pénzügyi körökben úgy tudják, hogy az angol bank mindent elkövet és segítségére lesz a francia kor-

mánynak a súlyos válság megoldásában, illetve elhárításában.

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris értesülése szerint a francia kormány pénzügyi politikájának két alapelve a következő: 1. A frank aranyértékének leszállítása. 2. A frank árfolyamának ingadozó állapotban való fenntartása. A kormány eljente a mai értékű 100 frank árfolyamát 130—135 frankra szeretné felemelni, hogy majd 125 frankon szilárdítsa. Ezáltal reméli, hogy visszatér a bizalom és a tőke is visszaönlök.

A PÉNZÜGYI JAVASLAT A SENÁTUSBAN

Párizsból jelentik: A szenátus Bonnet pénzügyminiszter indítványára a pénzügyi felhatalmazási javaslat sürgősségét kimondotta és azt a pénzügyi bizottság elé utalta.

A KÉPVISELŐHÁZBAN VEREKEDÉS VOLT

Párizsból jelentik: A kamara keddi éjszakai ülésén súlyos összeütközés volt a szélső baloldali és a jobboldali között. Desinard gróf jobboldali képviselő sértő kifejezéseket használt a kommunistákra, akik rátámadtak és tétleg is bántalmazták.

Blomberg német birodalmi hadügyminiszter látogatása Magyarországon

Nagyszabású katonai gyakorlatok Hajmáskéren. — Blomberg a magyarországi kormányzó kastélyában

Budapestről jelentik: Blomberg német birodalmi hadügyminiszter kedden délelőtt megkoszorúta a Hősök emlékművét. A hősök tere erre az alkalomra egy gyalogos díszszázad vonult ki zenekarral. Az emlékkő mellett 25 tagú tiszti küldöttség helyezkedett el. Blomberg hadügyminisztert, akit a budapesti német követ, valamint a katonai és légügyi attasé kísért, Nagy Vilmos altábornagy és Karafiáth Jenő főpolgármester fogadtak. Az emlékmű megkoszorúzása után Blomberg hadügyminiszter hivatalos látogatást tett vitéz Sónyi Hugónál, a honvédség főparancsnokánál, Rácz Jenő vezérkari főnöknél, Darányi miniszterelnöknél, Kánya külügyminiszternél, majd Jó-

zsef főhercegnél. Fél 2 órakor Darányi miniszterelnök villásreggelit adott Blomberg hadügyminiszter tiszteletére. Este fél 9 órakor Röder Vilmos honvédelmi miniszter adott estebédet, amelyet nagyszabású fogadás követett. Szerdán a német birodalmi hadügyminiszter Hajmáskéren utazott a honvédség gyakorlatainak megtekintésére. A gyakorlaton Kánya külügyminiszter, a budapesti német követ, a katonai és légügyi attasé is résztvettek. Budapestre visszatérve Blomberg délután fél 5 órakor a kormányzó meghívására leányával együtt Kenderesre utazott. Ott a kormányzó vendége lesz vacsorán és az éjszakát is Kenderesen tölti. A vacsorára hivatalos Röder honvédelmi miniszter és felesége is.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

A tornaterem pillanatok alatt zsúfolásig megtelt s még az újságírók is csak a nyitott ajtókon át tudták hallgatni a kitünő előadásokat, melyeket dr. György Lajos egyetemi m. tanár, Márton Áron és Domokos Pál Péter tartottak.

Az előadói emelvényen jelen voltak Fiedler István és Vorbuchner Adolf püspökök, dr. Boga Alajos előadó, dr. Gyárfás Elemér és Adorján Károly főtanfelügyelő, a közönség soraiban pedig ott láttuk dr. Bitay Árpádot, Jakabffy Elemért és még sok más vezetőegyhéniséget az egyházi és világi életnek.

Dr. György Lajos elnök nyitotta meg a közgyűlést és üdvözölve a főpásztorokat, vendégeket és a szakosztály tagjait, a tanítóság hivatásáról tartott lebilincselő, minden tekintetben érdekes és utmutató jelentőségű előadást.

Az emberi válságot mint lelki válságot ismertette s ennek a válságnak orvosságát a szellemi és erkölcsi nevelésben adta meg, az orvos nehéz szerepére pedig a tanítóságot, a pedagógusokat hívta fel.

A szünni nem akaró tapssal jutalmazott előadás után Márton Áron kanonok, clujai plébános „A hitvallásos iskolák szerepe és feladata” címen értekezett. Ez az értekezés is, akárcsak a dr. György Lajosé eseményszámba ment s valósággal visszafajított lélegzettel hallgatták a zsúfoltan szorongó emberek ezrel.

— Az iparosnak ismerni kell az anyagot, melyből dolgozik, — mondja Márton Áron és

rendkívül finom hasonlatban a lelki nevelő munka utját jelöli ki, szabja meg. Mindenekelőtt fontosnak tartja a hitvallásos iskolában az erkölcsi öntudat kialakítását s példának hozza fel a francia hitvallásos iskolákat, melyeknek ugyan nyilvánossági joguk nem volt, de bizonyítványaik mégis a legjobb ajánlólevelek voltak azért, mert tudták, hogy mindenekelőtt a becsület nevelésre, a megbízhatóságra és gerincességre nevelték a gyermekeket.

Ilyen értelemben kell a mi hitvallásos iskoláink is dolgozzanak s ilyen munkával lehet megölni a fertőzéstől a katolikus gyermekek lelkét.

Márton Áron előadását Fiedler püspök külön is megköszöni és az életből vett kedves példákkal igazolja a nevelés rendkívüli fontos hivatását.

A közgyűlés keretében tartja meg jelentését Domokos Pál Péter, aki mint a pedagógiai szakosztály titkára, pótolhatatlan munkásságával, felkészültségével és szervezőképességével a tanítóság teljes bizalmát és szeretetét érdemelte.

Nem száraz adatokat sorol fel, hanem a tanítóság egyéves munkáját, mint érdekes, de fáradságos, küzdelmes munkát ismerteti s örömmel állapítja meg a reményen felüli haladást.

A titkári jelentést érdemesnek tartjuk bővebben is ismertetni s éppen azért arra még visszatérünk.

A közgyűlés Vorbuchner püspök köszönő és buzdító szavaival ért véget.

A bolsevizmus nem falrafestett rém, hanem valóságos veszedelem

A missziós papok értekezletét Oláh Dániel főesperes elnöklelte mellett tartották a nagygyűlés második napjának délutánján. A szokásos jelentések elhangzása után az értekezlet, amelyen ott láttuk egyházmegyéink legkiválóbb szerzeteseit és világi papjait, egyhangulag kimondotta a missziós egyesületek csatlakozását, a Katolikus Népszövetséghez. A lelkes és mindvégig élénk érdeklődéssel értekezlet egyetlen szónoka Timár Sándor plébános volt, aki a népmisszionak a bolsevizmus elleni küzdelmét tárta a hallgatóság elé.

— Minden missziós munka — mondta Timár Sándor — idáig is harc volt az istentelenséggel szemben. A Divini Redemptoris pápai bulla óta azonban tudatosabbá vált a küzdelem és úsztában látjuk a baj orvoslásának módjait és eszközeit.

— A misszionáriusnak sűrűn izzania kell annak tudata, hogy az istentelen kommunizmus nem könyvekben, vagy újságokban élő mumus, nem falra festett rém, hanem egy valóságos, kizárólag álló, népünk lelkét már is tomboló veszedelem. Ennek terjedését nem tartóztatja fel más, mint a hit parancsai szerint alakuló katolikus élet és a keresztény felebaráti szeretet.

Az előadó beszéde befejezésében hangsúlyozta azt, hogy oly nagy a kommunizmusban rejlő veszedelem, hogy ellene nem elegendő a misszióban elhangzó egy vagy akár két beszéd, hanem szükséges, hogy sorozatos beszédekkel mintegy bekapalódassék a hithűség.

Az értekezlet — közös megbeszélések alapján — kimondotta, hogy minden missziós kiadványát az istentelenség legyőzésének a szolgálatába állítja és oda hat, hogy ezek a kiadványok teljesen ingyen kerüljenek a nép közé.

A KULTURÁLIS SZAKOSZTÁLY

értekezletén dr. Lestyán Endre kanonok elnököt, dr. Bíró Vencel piarista tartományfőnököt a termet zsúfolásig megtöltő közönség előtt rámutatott arra, hogy az Egyház a történelem folyamán valóban nemcsak az erényeket őrizte meg, hanem a kulturának minden jellegzetes tulajdonságát is.

Heszke Béla tanár „Krisztus és antikrisztus a modern irodalomban” címen tartotta meg előadását. (Az előadást lapunk egyik közelebbi számában teljes terjedelmében közölni fogjuk.)

Dr. Csiky János orvos fejtegetésében rámutatott arra, hogy az orvosi pálya nagy feladatainak sokkal könnyebben tud megfelelni az az orvos, aki a katolikus erkölcsön alapján áll és utmutatónak az üdvözítőt tekinti, aki maga is sok betegét gyógyított.

Előadása második részében részletesebben kifejti, hogy a katolikus orvosok a keresztény kultúrának azzal tehetik a legnagyobb szolgálatot, ha nem engedik, hogy hamis proféták éket verjenek az Egyház és az orvosi tudomány közé. A katolikus kisebbségi orvos népek egészségvédelme terén is áldásos működést fejthet ki. Az anya- és csecsemővédelem, a népbetegségek (alkoholizmus, vérhaj, gümőkór, rák, stb.) elleni küzdelem, valamint az iskolai egészségvédelem terén a tennivalók tömege vár rá.

Hangoztatta azonban azt, hogy a katolikus társadalomnak is meg kell becslenie a keresztény kultúra szolgálatában dolgozó orvost.

A nagy érdeklődéssel kísért előadás után dr.

Csiky János a következő indítványnak az előterjesztését kérte:

1. Esperesi kerületenként számba kell venni az összes katolikus orvosokat.

2. Az illetékes plébános kövessen el mindent, hogy az Egyház iránt közömbös katolikus orvosokat visszazerezzék a pozitív vallásos alapra.

3. Katolikus orvos utánpótlásról is gondoskodni kell s már az orvostanhallgatókat be kell vonni a keresztény kultúra szolgálatába.

4. Mindent el kell követni, hogy lehetőleg az összes katolikus orvosok és orvostanhallgatók tevékeny részt vegyenek a katolikus népszövetségi munkában. Mert nem ok nélkül írja

Népi dalkarok óriási sikere a művészeti nyelen

A nagygyűlés másodnapját szépen sikerült művészeti nyelven zárta be. Az Astra hatalmas színháztermet másfélszeresen megtöltötte az érdeklődő közönség. Igazán jellegzetes kép volt, mikor egymás mellett ott szorongott Transsylvania különböző vidékeiről összehozott színpompás népünk és mindenféle válaszfal leomlott az emberek között, hogy csupán egy hatalmas kulturális szomszagos tömeggel olvadjon össze.

A karzatokon és az inpadon felállított összesített dalkarok Nagy István tg.-muresi énektanár vezetésével Gebhardy: „Gloria szálljon” közös kánonnal vezette be a műsort. Márton Áron kanonok, clujai plébános előadása követte ezt. Abból a megállapításból kiindulva, hogy a zeneművészet a keresztény kultúra gyermeke, rámutatott arra, hogy amíg a magas művészet, babloni és görög művészetek az idővel dacolni nem tudtak, addig a kereszténységben gyökerező művészetek elmulásáról beszélni sem lehet, mert ez a répek lelkében gyökerezik. Azt fejtegette, hogy zeneművészeink az írónál is hamarabb találják meg a kereszténységhez vezető és abban gyökerező új hangot és ez a modern zeneművészetében még örvendesebben mutatkozik. Utait Bartók Béla és Kodály Zoltán mély vallásosságától áthatott szerzeményeire, kiknek munkáin keresztül népünk lelkének színe és zamatja világkörüli útjára indult. Népünk lelke él — fejezte be előadását — és olyan gazdag, hogy az egész világnak tud szépségét kölcsönözni.

A Marianum énekkara Bárdos: Himnusz Szt. Ceciliához és Kodály: Lengyel László-ját adta elő

Nem táncolok többet!

Rosszullet — fej-és hátfájások
főnkreteszik legszebb perceit!
Ha most bevenne egy pyramidon-
tablettát, visszanyerné jóhangulatát.

Pyramidon

TABLETTA

Figyeljen a „Bayer”-keresztre,
amely megvédi az utáztatoktól!

egy kiváló gondolkodó: „Ezt a rendet a Mindenható teremtette ki az emberiség fontos javai-
nak a gondbizására”.

Az értekezlet utolsó előadója Albert Vilmos volt, aki megállapította azt, hogy a bolsevizmust a falusi nép között a titokban folyó vörös agitáción kívül a következő jelenségek terjesztik:

1. A sokak részéről megrögzötté vált templomkerülés, melynek következménye mély erkölcsi süllyedés, elhidegülés, sőt ellenséges magatartás Egyházzal, iskolával, minden magasabbrendű dologgal szemben.

2. Az előbbivel szoros kapcsolatban az alkoholizmus, annyi testi-lelki romlásnak az okozója.

3. A falvakban a mindinkább jelentkező szegénység és nyomor.

Előadása végén az elmélyedő, kitartó, hatékony falumunkát, amely felölelné a nép lelki, gazdasági, kulturális és egészségügyi gondozását — sürgette.

Domokos Pál Péter népszövetségi főtitkár vezényletével, a Marianum, mercurea-ciuci főgimnázium és tg.-muresi kettős intézet összesített dalkarai pedig Nagy István vezetésével Kodály: Angyalok és pásztorok művét énekeltek.

Az egyre fokozódó lelkesedés Szalay Mátyás sf.-gheorghiei plébános megjelenésével tetőfokra hágott. Két költeményét: Jézus bójtja és Péter Ignác zsolozsmáit szavalta el. A kiváló pap-költő szavaltát percekig tartó tapsorkánál követte. Nagy István vezetésével a tg.-muresi diákkórus két Kodály művet adott elő: A székely keservet és Jézus és a kufárokat. A műsor első részét Bárdos: Szálljon a dal közös kánonja zárta le, melyben Sarkady Elek vezetése mellett az összes énekkarok résztvettek.

Szünet után Domokos Pál Péter irányítása mellett Fornsete: Nyár kánonját adta elő a dalkarok összessége. M. Léva y Ilonka operaénekesnő magánszámait Zsizsmann Rezső zongorakísérete mellett Verdi: Börtön áriája, Wagner: Erzsébet belépője, Kodály: A csitári hegyek alatt, Hubay: Minek turbékoltok, Kurucz-Szaboloska: Grand Cafeban és Bárdos: Liliomszál voltak.

Utána a dalosversenyen legjobban szereplő dalkarok vonultak fel. A mercurea-ciuci Dal- és Zeneegylet Sarkady Elek karnaggal az élén egységes festői népviseletben énekelte a két költött versenyszámot a Jézus és a kufárok, meg a székely keservet. A lövétei vegyeskar a Réten-réten hazai nótáival szerepelt Molnár Lázár vezetésével. A Zernesti Vegyes Dalkar Kovács János karnagy vezényletével Bárdos: Három utjával fejezte be a dalosünnepi bemutatót.

A műsort a gheorgheni 10—15 éves lányokból, fiukból összeválogatott párok Balázs Sándor vezetése mellett eredeti székely táncokkal zárták be. Utána pedig mintegy színpompás varázslat alól ébredve a közönség percekig ünnepelte az összes szereplőket.

Az egész műsor művészi magasságban mozogott. Különös tetszéssel találkozott az eredeti népi dalkultúra, melyet vidéki karnagyok nagy és áldozatos munka árán tudtak erre a fokra emelni, de amely fényes bizonyossággal volt Márton Áron kanonok bevezetője mellett. Amíg ilyen lelkes dalosok, ilyen áldozatokra hajlandó nép és ilyen felkészültségű zeneapostolaink vannak, addig az öskereszténység mellett való kitartást és népi erőnk megőrzését semmi nem veszélyeztetheti.

Blázovich Jákó O. S. B.:

A NAGY SZFINX

253 oldal. Izléses címlappal.
Fűzve 120 lei.

A nagy szfinx az ember: minden kor-
szakban más és más az élet, de bármily
vargabetűkön jár is történelme, soha ki
nem oltható belőle a szellemi és ideális
világ vágya.

Kapható könyvosztályunknál.

Kedd A nagygyűlés harmadik és befejező napja. A brasovi egyházközségnek búcsú-ünnep. A katolikus gimnázium 100 éves jubileuma. Valóságos ünnepek ünnepe. A nap reggelére a Cenk alatti városba ismét beszökött a nyár. A visszavárt napsugár az öröm és a boldogság ragyogását varázsolja az arcokra. A kora reggeli óráktól gyónóktól népesek az összes templomok és kápolnák.

8 óra után érkeznek a közeli falvak népei. Hosszu sorokban, zászlók alatt. Színes csoportokban zárandokolnak a hívek a gimnázium udvara felé, ahol virágos tribün emelkedik s a szépen feldíszített tábori oltár. Körülötte ember ember hátán. A szomszédos épületek ablakai tárva-nyitva s mint ugyanannyi páholy, tele emberekkel.

Megszólalnak a templomok harangjai. S a több ezernyi tömegben megindul a papság fel a tábori oltárhoz. Fiedler püspök mond misét. Nagy segédlet. Jóhangu dalosok. A templomban felszendülő orgonaszót hangszórók közvetítik az udvar különböző pontjai felé. S felhangzik az ének. És a tömeg elkezd énekelni. Egyetlen nagy templommá lesz az egész udvar, melynek mennyezete az ég és magasba nyúló oszlopoi a fák.

A szentbeszédet Márton Áron kanonok-plébános mondja, aki azt a siralmas helyzetet vázolja, hogy milyen utvesztőbe került a magát modernnek nevezett ember és milyen nyomorultán szegény lélek az, legyen bár mammut-vagyon a háta mögött, aki nem akar tudni Istenről.

A nép még egyre sereglük. Az udvar egyre teltebb lesz. S közben felhangzik az ősi ének: „Szemedből egy sugár, ha fájdalminkra száll, megszűnnek dult szívünk keservei, anyánk, siess értünk könyörögni...”

A keddi díszközgyűlés

Kedden délelőtt fél 12 órakor dr Gyárfás Elemér nyitotta meg a díszközgyűlést. Az asztal mellett Fiedler és Vorbuchner püspökök, a kanonoki kar tagjai, a kormány képviseletében Mircea Ioan vármegyei igazgató, a görög katolikus egyház képviseletében Hodornau esperes és a város képviseletében Voicu Virgil városi főjegyző foglaltak helyet.

Gyárfás Elemér dr román, német majd magyar nyelven külön-külön üdvözölte a kormány, a görög katolikus egyház és a város képviselőit, majd a pápai nuncius és Majláth püspök táviratait olvasta fel. A két meleghangú távirat jóleső érzést keltett a nagygyűlés résztvevőiben és a zsufolt terem közönsége hosszasan élenezte a két főpapot. A lelkesedés lecsillapulása után Mircea Ioan vármegyei igazgató a vármegye és Iamandi miniszter üdvözlését tolmácsolta, majd Voicu Virgil városi főjegyző a város nevében mondott meleghangú üdvözlő beszédet. Ezután Hodornau görög katolikus főesperes emelkedett szólásra. Beszédében kifejezésre juttatta, milyen jóleső örömmel látja a gazdag és rendkívül helyesen összeválogatott munkarendet, a keresztény eszme diadalmas előretörését, amire ma különösen nagy szükség van. Minden jó keresztény célja a keresztény erkölcsiség emelése, amelyért valamennyi keresztény egyház közös erővel harcol. A továbbiak során a főesperes tolmácsolta Niculescu görög katolikus érsek üdvözlését és Isten segítségét kérte a Népszövetség munkájára. A díszközgyűlés közönsége hosszantartó tapssal köszönte meg a meleg szívből jövő testvéri szavakat, amelyek valamennyien a keresztény összetartás legszebb bizonyítékai voltak.

Ezután Vorbuchner Adolf püspök emelkedett szólásra:

— Mintha riadót fujnának, mintha mozgósítanának a szellemiek területén. — kezdte megrázó erejű beszédét a püspök. — A világgosszág és sötétség közötti harc újabb fordulóhoz érkezett és a harc ez újabb fordulatában a legvadabb támadásokkal akarják megdönteni Isten országát és a keresztény tanokat. Erre a harcra kell felvérteznünk magunkat a szeretet fegyverével, mert a keresztényi szeretet ott kezdődik, amikor azokat is szeretjük, akiknekünk ellenségeink.

A püspök szeretettől áthatott szavait a díszközgyűlés közönsége nagy csendben, figyelemmel hallgatta.

— Mindenki érzi — folytatta Vorbuchner püspök, — hogy tényleg történelmi pillanatok ezek, amikor a kereszténység és a bolsevizmus két különféle fegyverrel, az egyik szeretettel, a másik gyűlölködéssel és rombolással egymással szemben nyílt arcvonalba fejlődik. Ebben a harcban valamennyi kereszténynek ki kell vennie a maga részét.

Az államhatalom kötelességeit ismertette ezután dr Gyárfás Elemér szenátor, aki mint gazi keresztény, a „Divini Redemptoris” alapján látja kijelölve az egyedüli helyes és kövendő utat. Az állam kötelessége, hogy biztosítsa a közjót, legyen böles a közigazgatásban és biztosítsa a keresztény egyház szabadságát.

Ezután Csipak Lajos kanonok a „Divini Redemptoris” pápai körlevél sulya és irányelve címen tartott előadást, melyben ismertette a bolsevizmust, annak hatósugarát és általános helyeslés közötti jelentette ki, hogy most nem a papok bőre ég, hanem a keresztény kultúra jutott veszélybe. Ezért kell minden kereszténynek a pápa mellé állnia. A továbbiak során gyakran fölhasznált taps és éljenzés között bizonyította be, hogy ha rossz volt a szegényemberre nézve a liberálizmus, fokozottabb mértékben rosszabb a kommunizmus. Oroszországban nem kevesebb, mint százmillió emberrel kísérleteznek Marx tanításai

Vissza a keresztény egységbe! — mondotta a népgyűlés szónoka

Ugyancsak a délután folyamán a Mária Kongregációk vezetői is értekezletet tartottak Fiedler István püspök vezetésével. Az értekezlet zártkörű volt Gyárfás Elemér dr elnöklété alatt.

Délután 5 órakor népgyűlés volt a gimnázium udvarán. A népgyűlés ragyogó időben folyt le. A beszédek hangszórón közvetítették az egybegyűlt óriási tömegnek. A népgyűlés első szónoka Ambrus Imre brasovi lelkész volt, aki „Vissza a keresztény egységéhez” címmel tartott előadást. Hangoztatta, hogy egyedüli hatóság védekezés az istentelenséggel szemben az egységes kereszténység. Utána Timár Sándor plébános beszélt. Beszédének magva az volt, hogy el kell tüntetni népünk életéből az alkoholt, minden baj előidézőjét.

alapján.

— A marxi tanok és a pápa elgondolása között — mondotta — az a különbség, hogy Marx el akarja venni mindenkítől a magánjavakat, a pápa pedig azoknak a nincsteleneknek is adni akar, akiknek semmiük sincsen.

A hallgatóság óriási lelkesedése élő bizonyítéka volt annak, hogy a nagygyűlés valamennyi résztvevője Moszkva és Róma között megtalálta a helyes utat.

A következő szónok Kolozsvári-Sillye Béla gimnáziumi igazgató volt, aki előadásában a százéves római katolikus gimnáziumot méltatta. Utána Fiedler István püspök mondott záróbeszédet, majd áldását adta a hívekre. Isten áldását kérte a királyra és a Katolikus Népszövetségre. A díszközgyűlés a pápai himnusz éneklésével ért véget.

A HARMADREND ÉS A SZENT KERESZT SZÖVETSÉG ÜLESE.

Délután a Harmadrend és a Szent Kereszt Szövetség tartott ülést Széllyes Dénes püspök helyettes elnöklété alatt.

Az első szónok, László Ignác főesperes-plébános rámutatott arra, hogy milyen nagy feladatot teljesítenek a ferencrendi szerzetesek azzal, hogy összekötő kapcsolatot építenek ki a hívek és a hitközségek plébánosai között.

Lukács Mansfréd misszionárius atya és Boross Fortunát ferencendi házfőnök ismertette ezután a Ferencrend hittérítő munkáját. Timár Sándor plébános a kereszties mozgalomról beszélt, mely a hívek lelki gondozásában fejt ki eredményes tevékenységet. Péter Csizsér Elek Szent Ferencet állította példaként a jelenlevők elé. Az ülés Sándor Vitális ferencendi tartományfőnök zárószavaival ért véget.

Lukács Mansfét ferencendi atya a káromkodásról beszélt és leszögezte, hogy nem a káromkodás és a duhajság, hanem az imádság teszi az embert bátorra és férfiasra. Példát kell adni a népnek a káromkodás leszokásáról.

Ezután Gyárfás Elemér köszönetet mondott a katolikus Népszövetség elnöklété nevében mindazoknak, akik munkásságukkal biztosították a nagygyűlés sikerét.

Most Antoni János segédlelkész ismertette a sport fontosságát az ifjúság nevelése terén. Hangoztatta, hogy helyes sport nélkül az ifjúságot megszervezni nem lehet. A segédlelkész beszéde után a helybeli Kolping legényegylet tornahemutatójára került sor. A legényegylet tagjai kitűnő mutatványokat vezettek nyújtón, korláton és lajtorján.

Közel tizenkétezer ember vett részt az egy óra hosszú tartó szentiségi körmeneten

Az este fél 9 órakor megrendezett szentiségi körmenet méltó befejezése volt a háromnapig tartott nagygyűlésnek. A gyalogzer emberből álló menet példás rendben halad végig a város négy főutcáján. Ezer és ezer gyertyafénye csillogott az est sötétjében és áhítatos éneklés szállt fel a csillagos ég felé. Közben a katolikus templomok tornyaiban állandóan zúgtak a harangok. A körmenet egy óra hosszat tartott. Ezután az Oltáriszentséget vivő

Fiedler István püspök a plébániatemplom lépcsőjéről megáldotta a térdreboruló sokaságot. Ezután Bálint József igazgató mondott szentbeszédet, majd ünnepi Te Deum volt. 10 óra után a nagygyűlés résztvevői boldog és gazdag lélekkel indultak otthonuk felé.

Szerdán a nagygyűlésen résztvevők kisebb kirándulásokat tettek a környéken. Este pedig elhagyják Braşovot.

Időszerű fontos könyv!

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Dr BUCSANYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ara 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leiért szállítjuk. Utánvételt 25 leiel drágább.

A semlegességi bizottságban az olaszok és németek új ellenőrzési rendszerét kívánták a spanyol partokra

Anglia és Franciaország maga kívánja átvenni a németek és olaszok által elhagyott partrészleteket. — A javaslatot a bizottságban résztvevő összes államok kormányaihoz terjesztik

Londonból jelentik: A semlegességi bizottság ügynevezett főbizottsága keddi délelőtti ülésén tárgyalta a spanyol partok ellenőrzésének, illetve az ellenőrzéstől visszavonult olasz és német hajók pótlásának kérdését. Az ülés megnyitása után elsőnek az olasz megbízott szólalt fel.

— A valenciai kormány londoni nagykövetsége — mondotta — a napokban közleményt juttatott el a sajtóhoz, amely valótlán állításokat tartalmaz olasz csapatoknak Spanyolországban történi partraszállásáról. Legelőször történik, hogy Valencia londoni követsége, pozíciójával visszaélve, ilyen lépésre vetemedik és valótlanságokat terjeszt, ezért kijelentem, hogy az utóbbi időben egyetlen olasz önkéntes sem hagyta el Olaszországot, hogy Spanyolországba utazzék.

Ezután a semlegességi bizottság elnöke, Plymouth lord terjesztette elő a francia és angol kormány javaslatát, amely szerint Spanyolország földközi tengeri partjainak ellenőrzését az angol flotta venné át, a biscayai partokat pedig Franciaország hajóhada ellenőrzéni.

A belga, cseh, svéd és szovjet megbízottak helyeselték és kormányaik nevében üdvözölték az előterjesztett tervet. Ezután a német megbízott szólalt fel. Beszédét azzal kezdte, hogy

az angol-francia közös tervet nem lehet aggodalom nélkül fogadni. Mit szólnának Anglia, vagy Franciaország ahhoz, ha Németország és Olaszország kívánná átvenni az összes spanyol partok ellenőrzését?

Hangoztatta, hogy a semlegességi bizottság együttesen adta meg a négy nagyhatalomnak a spanyol partok ellenőrzésére vonatkozó jogot. Miután most két hatalom az ellenőrzésből kivált, az ellenőrzési megbízás egész terjedelmében megújult, tehát csak egy új és jobb ellenőrzési rendszer bevezetéséről lehet szó, nem pedig arról, hogy két hatalom teljesen önhatalmulag hajtsa végre az ellenőrzést.

Hasonló értelemben beszélt az olasz megbízott is. Kifejtette, hogy ez a rendszer nem biztosítaná az ellenőrzés pártatlanságát. A vita végén valamennyi megbízott kijelentette, hogy az angol és francia javaslatot kormányaik elé terjesztik és további utasítást fognak kérni. A bizottság legközelebbi ülését jövő péntekre tűzték ki.

SANTANDERBŐL MENEKÜLŐK SORSA AZ ANGOL ALSÓHÁZ ELŐTT

Londonból jelentik: Az alsóház keddi ülésén szóba került Santander sorsa is. Több munkáspárti képviselő kérdést intézett a kormányhoz az aszonyok és gyermekek elszállításáról és a kikötő esetleges zárlatának megakadályozásáról. Eden válaszában kijelentette, hogy a menekül-

nyújtás attól függ, hajlandó-e a francia kormány befogadni a menekülteket. Franciaország elvben hajlandó befogadni a menekülteket oly feltétellel, hogy francia területen át Barcelonába vagy Valenciába vigyék őket. Franciaországnak ez a készsége attól függ, hogy ellenőrzés útján állapítsák meg, hogy csakugyan nőkről és gyerme-

kekről van-e szó. Ami azt a lehetőséget illeti, hogy Santander kikötője a nemzetiek részéről zárlat alá kerül, Duff Cooper, a haditengerészeti első lordja azt válaszolta, hogy a nemzetiek nem szándékoznak kikötő-zárlatot létesíteni. Az angol kereskedelmi hajókat azonban figyelmeztettek, hogy a santandrei kikötő fölkeresése bizonyos kockázattal jár, ami egyik napról a másikra módosulhat.

EGYNAPIG ÉLŐ KORMÁNY KATALONIABAN

Saint Jean de Luzból jelentik: Companys katalán elnök, a barcelonai rádióban közölte, hogy az előző napon megalakult kormány viszályt szenvedett. Helyébe népfront-kormány kerül, melyben a népfronton kívülálló szindikalista szervezet, a CNT tagjai nem foglalnak helyet. A többséget a katalán baloldali képviseli. Ezt az újabb kormányválságot a CNT két képviselője idézte fel, mert nem akart résztvenni olyan kormányban, melyben a katalán szeparatista párthoz tartozó miniszter is helyet foglal.

A Chautemps-kormányt nagytöbbségű bizalom-nyilvánítással fogadta a francia képviselőház

393 szavazat a kormány mellett, 142 ellene. — A kormányprogram a munkásjóléti törvényeket összhangba akarja hozni az eddigi gazdasági rend érdekeivel. — A kommunisták fél-tapsal fogadták a bemutatkozást

Párizsból jelentik: Chautemps miniszterelnök kedden délután 3 órakor olvasta fel a kamarában a kormány programját tartalmazó nyilatkozatát. A nyilatkozat, amelyet az államtanács előzőleg jóváhagyott, hangoztatja, hogy a kormány a népfront politikára kíván támaszkodni és legsürgősebb feladatának tekinti a kamara és szenátus közötti egyetértés helyreállítását. A Chautemps-kormány Franciaország eddigi külpolitikáját folytatja és hű marad Franciaország régi barátaihoz. A hadsereget meg akarja tartani azon a magas színvonalon, melyen jelenleg áll. A nyilatkozat felsorolja azután azokat a sürgős tennivalókat, amelyeket az új kormány maga elé tűzött. Ezek: az üzérkedés visszaéléseinek meggátolása, az aranytartálék megmentése, a kincstár szükségleteinek fedezése, a költségvetési egyensúly helyreállítása, az áralakulás ellenőrzése, a szociális

törvények hozzáillesztése a gazdasági élet követelményeihez.

A kormánynyilatkozatot a radikálisok és a szociáldemokraták megtapsolták, a közép és jobboldal hűvösen fogadta, a kommunisták közül egyesek tapsolták, mások nem. Chautemps ezután a következőket mondotta:

— Rendes szokás szerint azonnal hozzá kellene kezdeni a kormányprogram megvitatásához. A mostani rendkívüli körülmények között azonban azt indítványozom, hogy a vitát halasszuk el későbbre.

A miniszterelnök egyben fölvetette a bizalmi kérdést. A szavazás eredményeként a ház a kormány halasztó indítványát 393 szavazattal 142 ellenében elfogadta. Ez az eredmény egyuttal bizalmi szavazatot jelent a Chautemps kormány részére.

Az új kormány augusztus 31-ikéig kér pénzügyi felhatalmazást Részletes megjelölést is adott a megoldandó feladatról A tőzsdét bezárták

A francia képviselőház pénzügyi bizottságában Bonnet pénzügyminiszter részletesen beszámolt a pénzügyi helyzetről, majd ismertette

nagy vonásokban azt a talpraállítási programot, melyet a kormány széleskörű felhatalmazás alapján óhajt megvalósítani. A kormány augusztus 31-ig kér széleskörű felhatalmazást. Ez idő alatt a pénzügyminiszter által vázolt program keretében rendeleti uton hoznák meg a szükséges rendszabályokat a kincstár helyzetének talpraállítására, továbbá az üzérkedés meggátolására és az adóesedősök, valamint egyéb pénzügyi intézkedések megtorlására.

A pénzügyi bizottság ezután 17 szavazattal 16 ellenében módosítás nélkül elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot. Nyolc képviselő — köztük öt kommunista és három szociáldemokrata — nem szavazott.

Aubert a törvényjavaslatához pótdöntvényt nyújtott be, azt kívánva, hatalmazza fel a kormányt, hogy augusztus végéig minden nyilvános politikai gyűlést betilthasson még akkor is, ha azon a kormány, vagy parlament valamelyik tagja elnököl.

Este kilenc órakor a képviselőház újabb ülést tartott, hogy megvitassa a felhatalmazási törvényjavaslatot.

A francia érték- és árutőzsde a pénzügyminiszter által megállapítandó időpontig zárva marad. A londoni tőzsdén hasonló időpontig szintén nem kötnek francia frankban üzleteket.

Károly király Varsóban.

Képünk a megerkezés után a pályaudvar elhagyásakor készült. Középen Károly király, jobbról Moszcicky lengyel köztársasági elnök, hátuk mögött Mihály nagyvajda a közönség lelkes óvációja közben a járművekhez mennek.

Cassulo András pápai nuncius a jiuul-völgyi munkások között

Petrosani. Saját tud. Cassulo András pápai nuncius transsylvaniai körútja során meglátogatta a Jiuul-völgyét is, ahova dr. Balan Joan lugoji görög katolikus püspök kíséretében érkezett meg szombaton délben. A nuncius fogadtatásán a szakadó eső ellenére óriási tömeg jelent meg. A város bejáratánál a magas vendéget diadalkapu várta, melyen a nemzeti zászlók mellett a fehér-sárga pápai lobogó lengett. A városháza előtt a helyi hatóságok vezetői fogadták a Szentatya követét, akit dr. Moga Jonel polgármester üdvözölt meleg szavakkal. Az ünnepélyes fogadtatás után a nuncius dr. Balan Joan görög katolikus püspök kíséretében a görög katolikus templomba ment, amelynek bejáratánál Miclea Luliu esperes üdvözölte a magas vendéget. Ezután a pápai nuncius dr. Balan püspökkel együtt részt vett az újonnan épülő görög katolikus templom alapkövetelén. Az épülő templom előtt Timoc Tiberiu mérnök, a görög katolikus egyházközség gondnoka üdvözölte a nunciust. Az alapkövetelést megtörténté után a Szentatya követe dr. Balan Joan püspökkel, valamint a polgári és katonai hatóságok vezetői kíséretében a római katolikus templomba ment. A templom bejáratánál Pozsonyi József segédlelkész üdvözölte a pápai nunciust latin nyelven. A nuncius misét mondott az oltár előtt, majd pápai áldást osztott a templomot zsufolásig megtöltő híveknek. Mise alatt a petrosani római katolikus énekkar énekelt. Mise után a Szentatya követe latin nyelvű beszédben örömeinek adott kifejezést, hogy Petrosaniban is, mint mindenfelé, amerre járt, a hívek nagy szeretettel ragaszkodnak az egyházközséghez. Köszönetet mondott a szeretetteljes fogadtatásért úgy a híveknek, mint a templomban jelenlévő hatósági vezetőknek. A nuncius üdvözölő és köszönő szavait Pozsonyi József segédlelkész tolmácsolta a híveknek magyar nyelven. Az ünnepség befejezése után a petrosani bányatársulat tisztikaszínójában közbejött volt, amelyet a társulat adott a nuncius és dr. Balan Joan lugoji görög katolikus püspök tiszteletére. A közbejött mintegy százötvenen vettek részt a társadalom minden rétegéből. Az ebédet dr. Balan Joan püspök mondotta az első felköszöntőt. Majd Cassulo András pápai nuncius emelkedett szólásra. Beszéde során kiemelte azt a hatalmas erkölcsi értéket, amelyet Róma jelent a világ számára. Beszéde végén a király egészségére

ürítette poharát. Ezután dr. Miocu Romulus megyefőnök mondott üdvözlőbeszédet. Örömeinek adva kifejezést, hogy a Szentatya romániai követét a megye területén üdvözölheti. A hivatalos hatóságok üdvözlőbeszéde után Timoc Tiberiu mérnök, a petrosani bányatársulat igazgatója üdvözölte a magas vendégeket.

A közbejött után a pápai nuncius dr. Balan Joan püspök kíséretében látogatást tett a többi jiuulvölgyi egyházközségnél is, ahol mindenütt

* Főfájás, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Az orvosok ajánlják.

lelkes s meleg szeretettel fogadták.

Vasárnap délelőtt a nuncius a petrosani római katolikus egyházközség vendége volt. Reggeli után misét mondott a templomban, amelyet ez alkalommal ismét zsufolásig megtöltött a katolikus hívek sokasága. Délben a Szentatya követe Filiasi felé Bucurestibe utazott.

Nagy meglepetést keltett, hogy az ünnepségeken a görögkeleti egyház képviselői nem jelentek meg. (m.)

Brasovba költöztetik a satumarei Unio vagongyárat

Az üzem elvitelével nagy veszteség éri Satumare gazdasági életét

Satumare. Saját tud. Az Unio vagongyár elköltözése befejezett tény. A több ezer munkást foglalkoztató üzem hat héten belül Brasovban kezdi meg működését.

A mammut-vállalat elvitelére akkor vetődött fel a kérdés, hogy a régi tulajdonosoktól a Malaxa-érdekeltség vette át az üzemet. Az új igazgatóság a régi tisztviselők és munkások elbocsátásával mutatkozott be Satumaren. Két hét alatt közel ezer munkás és nyolcvan tisztviselő került az utcára. Emiatt ma is perek tömege folyik a vállalat ellen a satumarei járásbírószáron és a törvényszéken, mivel a tisztviselők szerint a gyár nem tartotta be a szerződés pontjait. Akkor kelt szárnyra a hír, hogy elköltöztetik innen az Uniót. Az igazgatóság cáfolta a felzaklatott kedélyek pillanatnyilag megnyugodtak. A város és a közgazdasági élet vezetői valósággal remegtek ettől az átköltözéstől, hiszen az Unio munkásai és tisztviselői által, valamint közvetlenül is, hatalmas összegeket forgalmazott a satumarei piac.

A volóság egy munkásbalesettel kapcsolatosan derült ki. Mint jelentették, egy fiatal munkást halálra lapított a gerendákon nyugvó Diesel-motor, amit a gyárban azért szereltek le, hogy vasúti kocsihoz helyezze. Brasovba szállítsák. A gép átköltöztetése hetek óta folyik. Megbízható helyről kapott értesülésünk szerint hat héten belül az Unio vagongyár összes felszerelése a Cenk alatti városban lesz, az Unio-Resita-Romcolind gyárvállalat telepén. Az átköltözés oka ismeretlen.

Az Unio Satumaren jelenleg mintegy ezer munkást foglalkoztat. Ezeknek egy részét Brasovba költöztetik, míg a többi az Astra aradi telepén kap munkát.

A hatalmas gyárvállalat elköltöztetésével egy év alatt már a második érzékeny veszteség éri Satumare közgazdasági életét. Az ősszel a CFR vasút műhelyeit tették át Simeriara.

Be akarja zárni a szovjet a még nyitva álló templomokat is

Varsóból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a szovjet új döntő hadjáratra készül a vallás ellen. A belügyi népbiztosság elhatározta, hogy a harmadik öt éves terv keretében a még meglévő templomokat is bezárják. Nagyreszűket lebontják, kisebb részüket pedig világi épületekké: mozgóképzőházak, klubok részére alakítják át.

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány új fegyverkezési költségen kibocsátását határozta el. Valamennyi munkás köteles háromheti keresetét a költségen céljaira felhasználni.

HABORUS VESZÉLY JAPAN ÉS SZOVJET-OROSZORSZÁG KÖZÖTT.

Moszkvából jelentik: A távolkeleti szovjet hadsereg meglepetészerűen megszállta az Amur folyó két Mandzsuriához tartozó szigletét. A moszkvai japán nagykövét Tokioból utasítást kapott, hogy követelje a két Amur-sziget azonnali kiürítését. A japán lapok egyre fokozódó aggodalommal kísérik az ügy fejleményeit.

Fogyókúra Irtá: Koncz Károly Piaci jelenet

(Primőrök pöffeszkednek lomhán az asztalon. Tarka gyümölcshegyek csalogatják a darazsak és legyek légióit. Fonyadt salátaleveleken végezik akbarva-nemakarva egyensúlyozási gyakorlatot az emberek. Eltáposított friss hagymaszár, érett esajt s lehántott halpikkelyek vegyes illata dunsztol mindent a piacon.)

I. Kofa: Szép naccságám! Tessen venni ebből a finom ropogós spanyolmeggyemből... Nagyon olcsón adom. Csak ez a pár kilóm van már...

II. Kofa: Ezt nézze meg naccsága. Ezt a mosolygó számocát... Nem jegelt ám. Tizenötért adom...

III. Kofa: Itt az illatos befőzni való kájszín... Kecskeméti „bárack”. Az angol herceg úr is ennek a levét issza...

(Délután három óra. Jeget cserélnek a mézárók és hentések. Tompán zúg a fagyaltgép s fehér havat izzad ki a köpenyén.)

Fagyaltos: Egy tölcser csak egy lei... Csak ladi adag két lei... Vanília, málna, citrom, eper, mogyoró, kávé, csokoládé... Csak egy lei.

(Liptai tőrös bódónöket gurítanak le egy kocsirol. Még ettől a zajtól is hallatszik a citromáru asszonyok fúvólázó hangja: „Ótöt húszér... töt húszér... töt húszér... Most jön egy természetes „naccsága”, megölte hatalmas kézikosárral a karját a mindenes.)

Sváb legény (kék perkaikötény lóg az öléből): Fegyve mek esz a tracina... Cseréppen gyökerecet... Széhh tisz lesz az úfek feranda...

Foncsorné (—nevezzzük így a vásárolni in-

duló „naccságát” — megáll, végigméri a sváb legényt): Ilyen szemétrevalót mer árulni. A kutyának se kell. Otthon nekem különbe vannak... Egész virágházzal tele...

(Otthon, a konyhaablakban ebben a pillanatban nagyot röhög az egyetlen szál leándergally, amelyet gyökereztetni tett egy kékitűs üvegbe Foncsorné. A három kofa, együtt legalább 280 kiló, mint „tűzről pattant menyecskek” várják Foncsornét, aki testvérek között is megvan 123 kiló, pedig fogyókúrát tart. Csak gyümölcsön él.)

I. Kofa: Friss, ropogós a spanyol meggyem. **Foncsorné** (megkóstol egy szemét. Aztán még egyet. A harmadikat, Mikor már a negyediknél tart, úntatlan megkérdi): Hogy adja?...

I. Kofa: Tizenötért, drága nagyságám... Hány kilót adjak?...

Foncsorné (sípítva): Tizenötért. Ezt a fonynyadt, kukacos meggyet? Hogy még kimeri mondaní... Gyere, Mari...

(I. Kofa még mindig dicséri a meggyet, amely valóban a legszebb a piacon. De Foncsorné már a második kofánál kóstol.)

II. Kofa: Olyan a számocám, mint a naccsága szája. Friss, piros, mosolygós...

Foncsorné (Már a hatodik szemnél tart. Ugy olvad a szájában a finom ananász eper, mint a fagyalt): Hogy adja?...

II. Kofa: Ha többet tetszik venni, oda adom húszért. Na, az aztán csak nem drága...

Foncsorné (rikácsolva): Ezért az erjedt vacakért? Csak úgy ropog a fogam alatt a homok... Gyere, Mari...

(II. Kofa nem hagyja már szó nélkül. Valami sértőt utána kiált. De Foncsorné oda se hallgat. III. Kofa festeni való barackjaira éhez.)

III. Kofa: Most tessék befőzni. Később nem lesz ilyen finom...

Foncsorné (belevágja a körmet három-négy barackba. Egyet megkóstol): Mind ilyen puha?

III. Kofa: Dehogy is szép naccságám. Kemény ez mind, mint a sörét...

Foncsorné (harmadik barackot eszi már): Izetlenek még... Majd máskor... Gyere, Mari...

III. Kofa (utána kiált): Rongyos naccsága. Hogy ez még izetlen neki. Izetlen a főtje, amit őszekotyvaszt otthon az urának...

(Igy megy ez tovább is. Foncsorné öngyűsége szazhuszonhárom kilójával fáradhatatlanul kóstol, csipeget, eszegetik tovább a finom gyümölcsökből. Marinak lefel jár a gégéje, de csak a szeme ehét. Foncsorné már a gyümölcsös sorvege felé jár, amikor kirobban a botrány.)

IV. Kofa: Kódás naccsága!... Ehenkórasz naccsága... Nem is vesz, csak ingyen eszik.

Foncsorné: Szentelen! Hogy merészel ilyet mondani... Rendőr! Rendőr...

Többen: Majd adunk neked rendőrt. Verjük meg...

(Lárma. Sikítás. Retekesomók, krumplik repülnek Foncsorné felé, aki észnélkül próbál menekülni, de elesészik egy hagymaszáron. Még néhány erőtlen sikítás. Nyöszörgés. Rendőr. Mentők.)

Többen: Na, ezt ugyan jól elintéztük...

Foncsorné (kék, lila foltokkal, sajgó tagokkal tér magához otthon a díványon. Még ilyen állapotban is levászorog a szeneshez. Rá áll a mérlegre s kiragrog az arca): Hála Istennek. Biztosan legalább tíz kilót lefogytam.

Igazán megérte ezt a kis inzultust...

(A következő pillanatban szörnyedt kiáltás kong fel a pince mélyéből: öngyűsége a kóstoltatás alatt két kilót meghízott.)

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELOFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lel.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkszámunk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csekk válasz helyes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elég hűvös, szeles idő, kevesebb eső, több napsütés

FÉNYESEN FOGADJA A FŐVÁROS A HAZATÉRŐ KIRÁLYT. Bucuresti. Saját tud. Julius 3-ára, a király hazaérkezésének napjára a kormány a székesfővárossal együttesen fényes fogadtatásra készül, a román—lengyel barátság megszilárdításának meghálálásául.

SULYOS SZERENCSETLENSÉG ERTE A SZÓFIAI GYORSVONATOT. Szófiából jelentik: Ruszcsukból Szófia felé közlekedő gyorsvonat belefutott egy tehervonatba. A vasuti karambolnak két halottja és több súlyos sebesültje van.

UJ MISES MINORITA SZERZETES. Arad. Saját tud. Bensőséges ünnepség keretében tartotta meg június 29-én első miséjét P. Kroner Elemér Béla minorita szerzetes az arad-nouveau plébániatemplomban. Ugyanezen alkalommal tartották az új misés papszülői 25 éves házassági évfordulójukat, ami természetesen még inkább kimélyítette ezt a szép ünnepséget. Az újmisés pap manufactora Pázsitny Bonaventura dr helyettesítésében Lakatos Ottó dr minorita plébános, szentszéki tanácsos volt, míg a szerpapi tisztséget Kleindl Mátyás, az alszerpapít Mezey Péter látta el Sziszmann Gedeon papi funkciója mellett. Az ünnepi beszédet Pinter András esperes-plébános, P. Kroner Elemér Béla első hitoktatója mondta, majd az új lelkesítő intézet megható szép beszédet szüleikhez, akiket a családi ünnep alkalmából papi áldásban részesített. A lélekemelő szertartás után közbéd következett, amelyen P. Kroner Elemér Béla, Komitz Géza dr arad-nouveau esperes-plébános, Lakatos Ottó dr minorita plébános, Sziszmann Gedeon minorita áldozár, Hemen János az arad-nouveau római katolikus egyház-község világi elnöke, Popa Cornél jegyző és végül a Katolikus Otthon nevében Gátfalvy Henrik mérnök szólaltak fel.

A maramuresme gyei községi tisztviselők egyesületbe tömörültek. Sighet. Saját tud. A maramuresi községi tisztviselők egyesülete pénteken tartotta meg alakuló közgyűlését dr Mihályi Péter megyefőnök védnöksége és Guiman helyettes megyefőnök részvétele mellett. A gyűlésen mint korelnök Schelmaizer József cämpulung la tisai tisztviselő szerepelt. A gyűlés során megválasztották a tisztikart és a járási választmányt. Tiszteletbeli elnök: Guiman helyettes megyefőnök; míg az elnöki tisztségre Codrea Gh. (Barbesti) választották meg.

A MOZDONY SZIKRÁJA FELGYUJTOTTA EGY KÖZSÉG TERMÉSÉT. Constanjaból jelentik: A Constanja és Eforia fürdő között fekvő Agigea község határában nagy tüzet okozott egy szikra, amely a vonat mozdonyából repült egy szénaboglyára. A tűz rövidesen elhamvasztotta a boglyát, majd tovább terjedt a mezőn és mintegy 5 hektárnyi területű gabonavetést, amely a szárazság következtében rendkívül könnyen tüzet fogott, egyetlen lángtengerré változtatott.

Öngyilkosok napja Bucurestiben. Saját tud. Tegnap három öngyilkosság is történt Bucurestiben. Egy kertész felakasztotta magát nyomora miatt, egy hatvanöt éves ember gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos. A harmadik öngyilkos a 21 éves Popa Ion kereskedő, aki amiatti elkeseredésében, hogy a gazdája felmondott neki, bezárkózott 11-ik emeleti szobáskájába, majd zsebkendővel bekötötte a száját és kiugrott az ablakból. Fejjel esett a járdára, a koponyája szétloccsant és azonnal meghalt.

AZ ŐSZI HADGYAKORLATOKRA ROMÁNIÁBA JÖN A LENGYEL NAGYVEZÉRKAR FŐNÖKE. Bucuresti. Saját tud. Rydz-Smigly, a lengyel nagyvezérkar főnöke ősszel, valószínűleg a román királyi hadgyakorlatok alkalmával, Románia vendége lesz.

Két váminspektor Sigheten, a csikóbőr-csempészési ügyben. Saját tud. Dumitrescu és Banu váminspektorok két nap óta Sigheten tartózkodnak és megkezdtek a vizsgálatot a kiterjedt csikóbőr-csempészési ügyben; ami nemcsak helyi, hanem országos jellegű, mert annak szálai az ország belseje felé is elnyulnak. A vizsgálat nagy meglepetéseket ígér.

AZ ÉSZAK-ROMÁNIAI VIHAR PUSZTÍTÁSAIRÓL. Carei. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy a múlt hét péntekén Észak-Romániában hatalmas vihar és jégeső pusztított. A nagy orkán pusztításai még csak most bontakoznak ki teljes részletességgel. Így Carei környékén a vihar leverte a féligért gyümölcsöket a fákról és a Szent János-kert szőlőábláit teljesen lekopasztotta. Urziceni községben a tengerinek csak a csonka szára maradt meg. Căsanán a villámcsútróket gyújtott fel, míg Tasnadon Mellán József Mariska nevű kislányát sujtotta halálra.

Két fiával együtt a megáradt folyóba fulladt egy gazdaember. Bucuresti. Saját tud. Romul Calina borzestii (turdamegyei) lakos Miron fiával együtt Aiudra szekerezett, hogy elhozza az ipariskolából Ioan fiát. Visszatérve Poiana-Aiudului-nál a gázlón akart átmenni, de az esőzések megárasztották a folyót, amely magával ragadta a szekeret, a rajta ülőkkel együtt. A lovak elszakították a hámat és átjutottak a tulsó partra, de a gazda két fiával együtt odaveszett.

Drágult Sigheten a kukoricaliszt. Saját tud. Sigheten a közszükségleti cikkek egyikéről a másikkal drágulnak. Így egy hét leforgása alatt a kukorica- (málé)-liszt kilonként 1 lejfel emelkedett és még további drágulásra van kilátás.

*** Ha le akar fogyni, igyék reggel, délben és este egy-egy harmad pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, minden órával az étkezés után. Az orvosok ajánlják.**

A hóstáti kiscgazdák szeptemberben mezőgazdasági termény- és gépkiallítást rendeznek Clujon. A Gazdasági Egylet kiscgazda tagjai, Balázs István elnöke alatt, népes ülést tartottak az E. G. E. székházában. A gyűlés elhatározta, hogy az idei ősz folyamán, egy mezőgazdasági termény- és gépkiallítást rendez Clujon szeptember 19—20. napjain. A kiállításon a kiscgazdák fogják bemutatni gabona, gyümölcs, takarmánynövény termelésüket, főleg pedig igen fejlett, hirtelen növekvő termésüket. Az egyesület tagjai igen nagy ambícióval készülnek a kiállításra, amelynek megszervezésére — Török Bálintot — az E. G. E. igazgatóját kérték fel és az egyesületi elnökség mellé egy bizottságot is delegáltak, mely a munkálatok előkészítésében segítségére áll. Az egyesület a mezőgazdasági, ipari termékeket külön csoportban fogja kiállítani. Az egyesület foglalkozott ezután a clujai kiscgazdák csikólegelőjének kérdésével, a legelők közkultjainak karbantartása ügyével és több, kisebb keblly ügygel. Elhatározta végül az egyesület, hogy egy hitelszövetkezetet alakít, a kiscgazda hitel igények kielégítése céljából.

Tökéletes

FÉNYKÉPEK

PERUTZ filmekkel
és LEMEZEKKEL.

Perutz

HOSSZABB IDŐRE ELTÁVOZOTT BUCURESTIBŐL A SPANYOL KORMÁNY KÖVETE. Bucuresti. Saját tud. A spanyol kormány bucuresti követe hosszabb időre elutazott Bucurestiből távollétében a bucuresti mexikói követ fogja az ügyeket vezetni.

Javítják Sighet főterét. Saját tud. Sighet főterének javítási munkálatait megkezdtek. A pénzügy és posta közötti utrészt új folyamikő burkolattal látják el, amire törtkövés, bitumenes burkolat kerül. A köörlégép már több mint egy hete zakatol a pénzügyi palota előtt.

Adea — jud. Cluj. Szövetkezet azonnal belépésre üzletvezetőt keres. Feltételek megtudhatók Hangya raktár, Oradea, Str. Take Ionescu 28.

Satumarei híradó. Saját tud. Kedden délután öt óra után hatalmas felhőszakadás vonult végig a városon, ebben az évben már másodszor. A pillanatok alatt lezuhanó vízmennyiség felgyülemlett az utcákon. A Lucaciu-utcán az autóbuzok tengelyig gázoltak bele a hőmpolygó hullámokba, amely előntötte az udvarokat és behatolt a pincékbe. Vámos Aron festékkereskedő, aki a legutóbbi felhőszakadás következtében a víz által elpusztított áruk ellenértékét perrel akarja a városon bevenni, most ismét hatalmas károsodást szenvedett. Pincéjét újra előntötte az ár és néhány ezer le értékű festék ment tönkre. A Ferdinand és Take Ionescu-utcákon a felgyülemlett víz miatt teljesen leállt a forgalom. Az eső nagyon sokat használt a kukoricaliszt, a gyümölcs-fáknak és a konyhakerti növényeknek. — Kausza Károly munkás az állomási rakodónál társai segítségével cserépkályhát akart a vagonból kiemelni. A kötél lecsúszott a kályháról, mely teljesen sulyal Kauszára esett. A mentők súlyos sérülésekkel kórházba szállították. — A város elprefektus közbenjárására a közegészségügyi miniszter egymillió leit utalt ki két diszpenzar létesítésére. A diszpenzárakat Turti és Copalnic-Manietiu községekben építik fel, egyenként husz beteg befogadására méretezik. — Satu-Maren az ügyvédi kamara választása ellen beadott fellebbezés július 6-án kerül az ügyvédi kamarák országos szövetségének tanácsa elé. A tisztújító közgyűlésen a hivatalos lista győzött, ami néhány sovén ügyvédnek nem tetszett különböző vádakkal megfellebbezték a választást. — Érdekes letre bukkant tegnap Jakab Mihály földbirtokos. Reggel kiment a mezőre, ahol az egyik szénaboglya tövében négy zsákot talált, amelyekben különböző finom textiláru volt. Jakab nem szédült meg örömeiben, hanem a leletet szekerre rakta és átadta a rendőrségnek. Itt megállapították, hogy az áru külföldről származik s valószínűleg csempészetűn került Satu-Mare határára.

Figyelem!

Figyelem!

Ne mulassza el a világhírű 1937-es típusu

MERCEDES-BENZ

automobilok és teherautók

4, 6 és 8 hengeres benzín vagy Dieselmotoros elsőrangú kiviteléről meggyőződést szerezni, melyek versenyképes árban és előnyös feltételek mellett beszerezhetők

a DAIMLER-BENZ művek gyári képviselőjénél:

az **N. B. PERRY** automobilvállalatnál

CLUJ, Regina Maria utca 53.

* Számos női bajnál végtelen nagy megkönnyebülést szerez reggel, éhgyomorral félpohárnyi természetes „**Ferenc József**” keserűvíz azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

Kidőlt vele a villanypózna — súlyosan megsebesült. Medias. Saját tud. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a napokban medias határában. Lázár Árpád villanyszerelő az egyik póznán dolgozott, amikor egyszerre a pózna kidőlt. A szerelőt az összeakadt drót arcán súlyosan megsebesítette, ezenkívül a karja is eltört.

A „Maramuresi Hitelszövetkezet” megjutalmazta a szorgalmas tanulókat. Sighet. Saját tud. Dr. Székely Ákos hitelszövetkezeti elnök indítványára a szövetkezeti vezetőség megjutalmazta a szorgalmas és jomagaviseletű elemiiskolai tanulókat, amikor szépirodalmi könyveken kívül 50 lejt tartalmazó betéti könyvecskéket ajándékozott nekik. A betéti könyvecskéket ajándékozásával a szövetkezetnek az a célja, hogy a gyermekeket hozzászoktassa a takarékosághoz. Eltrevaló gondolat, szép eszme, amely a takarékoságra való nevelés mellett megismerteti és megszeretteti a gyermekekkel a szövetkezeti gondolatot.

Sikkasztás címén elfogató parancsot adtak ki az eltűnt gazdasági főtanácsos ellen. Budapest. Saját tud. A debreceni törvényszék vizsgálóbírója sikkasztás címén elfogató parancsot adott ki Surgóth Jenő gazdasági főtanácsos ellen, aki, mint jelentették, a napokban eltűnt.

Amerikában özvegyi sorba jutnak a 15 évre ítéltek feleségei. New Yorkból jelentik: A new-yorki legfelső bíróság elvi jelentőségű döntésében kimondta, hogy a legalább tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélt vádlott felesége jogilag özvegynek tekintheti magát és bármikor ismét törvényes házasságot köthet. Ha a férfi kegyelmet kap vagy feltételesen szabadon bocsátják és tizenöt évnél rövidebb idő alatt szabadulna ki, az özvegyi jelleg nem változik, illetve az elítélttel kötött korábbi házasság nem éled ismét fel.

A FELSZABADÍTOTT NŐ SZOVJET-OROSZORSZÁGBAN. Moszkvából írják: A szovjet hosszú ideig büszkén hirdette, hogy ő szabadította fel a nőt. Egy-két adat a „felszabadításból”: A szovjet nehéziparban dolgozó munkások 40 százaléka nő. Az egészségügy 71 százalékban a nők kezében van. A két utóbbi adatnak talán sokan örülhettek, lerontja e számok értékét azonban az, hogy ezek a népevelők és egészségügyi munkások teljesen ki vannak szakítva a családból és olyan munkát végeznek, amit sem Európában, sem Amerikában, a „legfelszabadultabb” országokban sem bíznak nőkre. Ugyanakkor ijeszten fel a nők elleni bűncselekmények száma. Napirenden vannak az olyan esetek, hogy a férj feleségét büntetlenül kínozhatja, sőt meg is láncolhatja.

ÁTADTÁK AZ ÜGYÉSZSÉGNEK A VÁROST FOSZTOGATÓ SZERVEZETT RABLÓBANDA TAGJAIT. Oradea. Saját tud. Pár héttel ezelőtt sorozatos lakásfosztogatások történtek a városban. A rendőrség néhány napja leleplezte a bandába tömörült tolvajokat: Mera Flóriánt, Radu Traiant, Murvai Sándort, Ciucas Pétert, Popa Traiant, Silaghi Pált és orgazdájukat Fogel Menyhértet, akiket kedden délelben átadták az ügyésznek.

TURISZTIKA

A Kolping turistaszaksztyálya július 4-re hirdeti Stana de valei kirándulását, közébejött akadályok miatt július hó 11-én rendezzi meg. Stana de Vale helyett július 4-én Padurea-Neagrara viszi kirándulóját a Kolping. Indulás július 4-én, vasárnap reggel 5 órakor a nagypiac téren, a Sercsarnok elől. Vendégeket szívesen lát a rendezőség. Részvételi díj 80 és 90 lei. Jelentkezni lehet a Katolikus Legényegylet Alexandri-utcai székházában és Pernyésznel (Regele Ferdinand-ut 13.) Telefon 843.

A Soc. Turistilor „Vulturii” (Sasok) július hó 4-én, vasárnap reggel fél 7 óras indulással Vadul Carol II-lea-ra rendeznek kirándulást. Részvételi díj tagoknak 65 lei, vendégeknek 80 lei. Jelentkezni lehet naponta délután 6—8 óráig az egyesület helyiségében dr. Lazar Aurél-utca 14. és a szekácsos helyeken. — A salontai, beiuși és aradi tagozataival július hó 11-én a Jád-völgyön át Stana de Valera rendez nagy kirándulást. Részvételi díj tagoknak 110. Vendégeknek 130 lei. — Továbbá tudatják, hogy a július hó 25-től augusztus 4-én rendezendő Transsylvaniai tanulmányi körutazásra csak egy kocsi indítanak s tekintettel arra, hogy eddig erre a kirándulásra 27 jelentkezőjük van, felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy akinek szándékában van ezen a gyönyörű társas-kiránduláson részt venni, minél előbb jelentkezzen, nehogy helyszüke miatt arról lemaradjon. Részletes program az egyesület helyiségében kapható vagy bárki kérésére postán is küld az egyesület.

Rendel'et

Az üzletek nyári zárójára vonatkozó 21.074-1937 sz. rendeletünk kiegészítéseképpen a következőket rendeljük el:

1. 1937 június 15-től szeptember 15-ig a város területén működő mindazon kereskedelmi vállalatok, illetve üzletek, melyek kézmű, díszmű, rövidaru, kalap, sapka, ből, szj, szövöttáru, szőnyeg, utazási cikkek, kefe, kosár, fehérenemű, divatáru, ruházati cikkek, cipő, kabát, ékszer óra ezüstnemű, fémáru, képek és művészeti termékek, szűcsáruk, ernyők, takarmány, mag, bútor, kárpitos lakberendezési cikkek, vas, ablaküveg, háztartási cikkek, porcellán, üvegaruk, kályha, fa-áru, sportcikkek, autók és autófelszerelési cikkek, mész, cement, drogueriák, illatszerárak, fegyver, kerékpár, ipari gépek, építkezési anyagok, fűzők, fűrészaruk, szén, tűzifa, gabona-neműek, műszaki cikkek, festékek eladásával foglalkoznak, kötelesek hétköznapokon déli 13 és 16 óra között zárva tartani és úgy a hétköznapokon, valamint a vasár- és törvényes ünnepnapok előestéjén este 20 órakor zárni.

2. Hétköznapokon 13 és fél és 15 és fél óra között zárva tartanak és este 20 órakor a következő, a lakosság élelmézésére szolgáló üzletek: Szatócs üzletek még abban az esetben is, ha ital-mérési engedéllyel bírnak), hentes és mészáros, üzletek, halárusok, pékek, tejkereskedések, zöldség és gyümölcs üzletek.

3. A borbély üzletek hétköznapokon 13—15 óra között zárva tartandók és este 20 órakor zárnak. Vasár- és törvényes ünnepek előestéjén 23 óráig tarthatnak nyitva.

4. Vasár- és törvényes ünnepnapokon délelőtt 10 óráig a következő üzletek tarthatnak nyitva: Mészáros és hentes üzletek, tejkereskedők, pékek, halkereskedők, zöldség- és gyümölcskereskedők.

5. A bodegák vasár- és törvényes ünnepnapokon déli 12 órakor nyithatnak ki. Bodegának az olyan üzletek tekintendők, melyek sem vendéglő, sem sörcsarnok, sem kocsmá jellegével nem bírnak és amelyek főmó élelmiszereket és italokat szolgálnak fel az e célra külön berendezett helyiségekben.

Oradea, 1937 június 26-án.

ss. POPOVICIU, chestor.

SZÍNHÁZ

A revük revüje: A meseáruház...

A legpompásabb revü, amely hosszú évek óta színre került a Meseáruház.

Két sikeres szerző Szilágyi-Eisemann szerzeménye a Meseáruház.

Kiállítás, rendezés, kosztümök, táncok tekintetében is versenytárs nélküli a Meseáruház.

Egyik technikai főkélléke a forgószinpad, amelyen az első felvonásban igen sokszor nyílt színre fordul a Meseáruház.

Külön táncatrakciókkal, valósággal tömve van a Meseáruház.

Gróf Lászlónak a Meseáruház rendezőjének fia Miklós egy gyönyörű szerzeményével egy tan-

góval a Szívek szimfóniájával brillírozik.

Az a revü, amelyet mindenkinek látnia kell, aki szépet, elegánsat és jót szeret, az a Meseáruház.

Szombat, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán este csak a Meseáruház van a színház műsorán. — **Házasság mutyiban.** Schreiber-Jenei-Kóbor operettje vasárnap délután 3 órakor első olcsó helyáras előadásban van műsoron a bemutató előadás szerint.

— **Sárga liliom** nagyszerű operett Gróf László rendezésében, teljesen új betanulásban, új díszletekkel, Solymosán Magdával és Kovács Györggyel a főszerepben kerül színre vasárnap délután 6 órakor rendes helyárrakkal.

— **Hulló falevél,** a színház kedd délután 5 órakor mutatja be először olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutató előadás szerint forrószinpadon.

— **Óriási az érdeklődés a Thália Magyar Színház előadásaira.** Jegyelővétel naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.

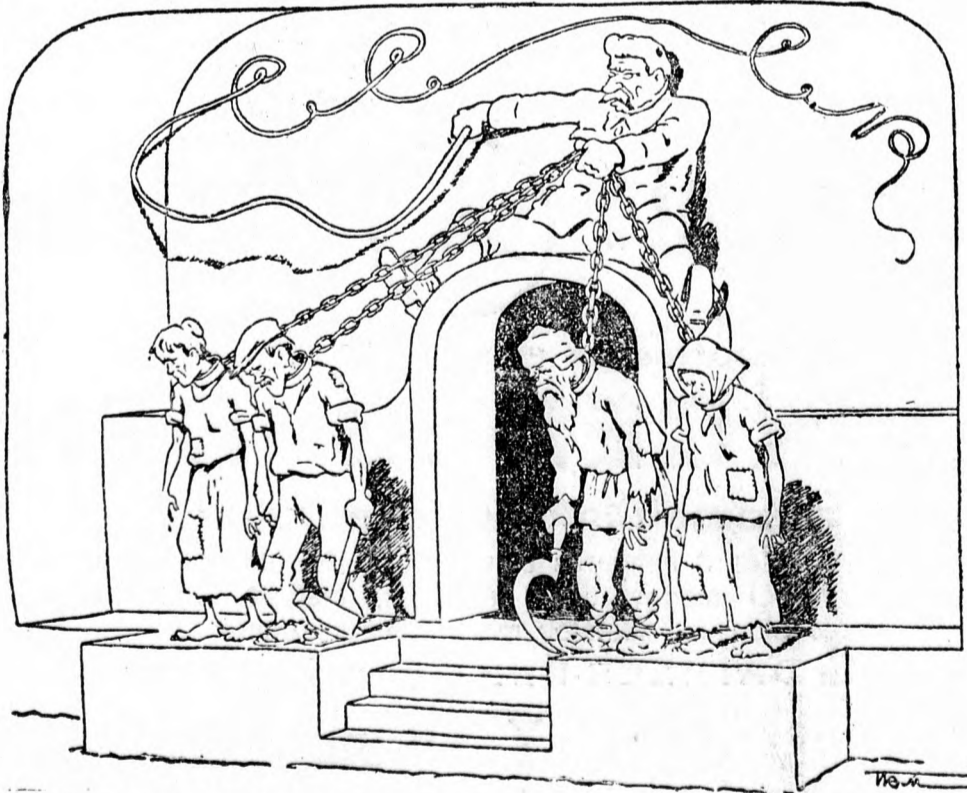
ORADEA (Thália-társulat):

Szombat este 9 órakor premier: **Meseáruház.** Szilágyi-Eisemann grandiózus operett revüje. Az utóbbi évek legfényesebb kiállítású, legnagyobb-szabású revüújdonósága, forgószinpadon 3 részben, 12 képben, 24 táncatrakcióval. Rendező: Gróf László, Solymosán Magda első főllepése betegsége után. Főszerepekben: Sándor Stefi, Stephanidesz Ily, Wojticky Elvira, Báza Éva, Topán Lulu, Jenei János, Fülöp Sándor, Csóka József, Forgács Sándor, Tebán János. Vezényel: Schreiber Alajos. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: **Házasság mutyiban.** Jenei-Schreiber-Kóbor operett, először, olcsó helyárrakkal. — 6 órakor: **Sárga liliom,** nagyszerű operett felújítása. Solymosán Magdával a Peredy Judit szerepében. Teljesen új betanulásban, Gróf László rendezésében. Főszereplők: Sándor Stefi, Stephanidesz Ily, Benes Ilona, Copán Flóri, Kovács György, Tóth Elek, Borowszky Oszkár, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Forgács Sándor, Csóka József, Homm Pál, Nagy István, Csengeri Aladár. Rendes helyárrakkal. — 9 órakor: **Meseáruház.** Rendes helyárrakkal.

Hétfőn este 9 órakor: **Meseáruház.** Rendes helyárrakkal.

Kedden délután 5 órakor: **Hulló falevél.** Zerkovitz nagy operettje, először, olcsó helyárrakkal. — Este 9 órakor: **Meseáruház.** Rendes helyárrakkal.

Az orosz emigránsok párizsi csoportjának élclapja a párizsi világkiállítás szovjetorosz pavillonjára ezt a „bejárati dísz” tervezte: Stalin, amint a láncraűzött orosz népet ragába hajtja.

Utazás egy rossz májú vadidegen nel a „peceparti Párizs” körül

„Minden cigány a maga lovát dicséri”. Tösgyökeres, vagy évekkal ezelőtt a Pece partjára ragadt honpolgár a maga kis Párizsánál nem ismer el szebb és boldogabb várost a földkerekségén. Lampassal sem lehetne itt elégedetlen, panaszkodó és szüntelenül sóhajtozó embert találni. Hír szerint az állami és városi végrehajtókat közeli felmondás veszélye fenyegeti, mert az oradeai adófizetők nagy bőségükben versenyeznek egymással, hogy ki fizeti pontosabban az adóját. Adókvetéskor több jövedelmet vallanak be, mint amennyiük ténylegesen van, nem akarják, hogy éppen Oradea legyen az a város, amelyik fölborítja az állam költségvetését.

Sok ilyet különleges peceparti erényt lehetne még felsorolni; így az oradeai kereskedő a legforgalmasabb kereskedelmi gócpontnak tartja Oradeát. Ha iparos a polgártárs, akkor az iparosok mennyországnak, ha természetbarát, a legszebb és legrendezettebb környékű városnak, ha milliomos a legcsendesebb helynek nevezi csendjéről híres városunkat, ahol ki lehet pihenni a metropolisokban szerzett fülzugást és főtájt. A földhözragadt szegény embert, ha megkérdezték a legjobb szívű adakozók és az ezernyi munkalehetőséget nyújtó városnak tartja. Egyetlen lelkisínylő, vagy gyalogzó jelzőt nem hallani oradeai ember ajkáról, amikor a „peceparti Párizsról” esik szóbeszéd.

A napokban alkalmam volt egy vadidegennek bemutatnom városunkat. Nápolyi idegenvezetőként rőttem vele majd egy teljes napon át utcáinkat, kezdve a „Bitumen”-foltozta „körutaktól” a macskafejű krumplikövezte mellékutcáig és a járdanélküli — külvárosi utcáknak nevezett — házsorokig.

Vadidegen barátom országismerő körútján került városunkba, úgyhogy csak csekélyke rossz akarattal nevezhetjük rossz májú vidéknek és megjegyzéseit, észrevételeit egész nyugodtan komolyan is vehetjük.

A bevezetés kissé jobb is lehetne

Pályaudvarunk, — leszámítva azt, hogy a Nilgésztelepi oldalon az utolsó vágányok majd mindig tele vannak használatonkívül helyezett teherkocsikkal és hogy egy békebeli hókeke kerékei között kaszálni való fű nőtt már ki közvetlen a gránitkockás fedett terrasszal szemben — tett szert az idegennek. Azonban az állomás kijáratával szemben illetlenkedő, kimondottan poccsék illemhely nem valami jó bevezetés városunk megtekintéséhez.

A CFR modern palotájának lábainál, szemben a Múzeumkerttel, szomorú harmónikaszó sírta a „Volga-Volgát”. Szerfölött meghatotta barátunkat a vak koldus muzsikája és kis alamizsnát adva megkérdezte az öregtől:

— Hány éve muzsikál már itt bácsi?
— Nem emlékszem én már arra kérem — volt a felelet.

És csakugyan, amióta emlékszem és a városunk többi fiatal polgárai emlékeznek, azóta az öreg ott álldogál nekitámaszkodva a vasrácsos kerítésnek. Régi bútorai már városunknak és mégis furcsa, hogy nem a városiak alamizsnájából él. Az állomástól gyalogszerrel bevonuló vidékiek el sem tudnának a harmónikázó öreg mellett haladni anélkül, hogy néhány garast ne adnának neki.

Nem kis büszkeséggel mondtam el, hogy a rácsoskerítés övezte gyönyörű virágoskert és a vasutasok teniszpályája helyén még néhány évvel ezelőtt fekete szénraktárak és tűzfatelep díszeltek.

A kórházig sugácút — de azután...

A kórházig szinte el volt barátom ragadtatva a mi nyilgyenes, lombszegélyezte sugárutunktól. A Barátok temploma és a Bratianu-utca közötti életveszélyes fűtűszakasz, ahol a házak a járda külső széléig másznak ki, már kevésbé váltotta ki tetszését. No de hamarosan elfeledte kellemetlen benyomásait, amikor a főutca többi részén végigveztettem. Meglepődve nézte a szebbnél-szebb üzletek izléses kirakatait és a nézdegélésből a mellettünk elcsörtető villamos zavarta fel. Fülét bedugta a szűnni nem akaró csengetés hallatán és rémülten nézte, hogy az oradeaiak a csengetésre mit sem adva, nyugodtan sétálgattak keresztül a robozó villamoskocsi előtt és csak akkor ugranak félre, amikor a veszedelem szörnyetege máindem elkapja kabátjukat.

A csilingelő villamosokkal egész oradeai tartózkodása alatt sem békült meg barátom és kijelentette, hogy:

ha ma angem kineveznék a város polgármesterévé, akkor holnap már nem járna villamos a főutcán.

(Ezer szerencsénk, hogy nem ő a polgármesterünk.)

Bejártuk azután az egész várost. Nem akarom utunkat részletezni és minden lépésünkről beszámolni, csupán arra szoritkozom, hogy barátom érdekesebb észrevételeit tolmácsoljam.

Rossmájú észrevételek

Ami szép van a városunkban, az mind tették neki. Legérdekesebbnek a Kanonok-sort találta és az üvegtető Saspalotát. Meglepődött azon, hogy a Tábla épülete sokkal szerényebb és kisebb, mint a törvényes és hogy a vármegyeháza nyomába sem léphet a városházának.

Az egész úgy hat — mondotta, — mintha ez a város csak néhány éve lenne vármegyeszékhely.

A főpostát idegenek számára eldugott helyre tették — barátom véleménye szerint — és legalább a Ciorogariu-utca elején valami jelzést kellene helyezni, hogy abban az utcában van a főposta. A városi strandot szépnék, de túlságosan drágának találta és nem akarta elhinni, hogy ezen a strandon kívül nincs még egy szerényebb igényűek számára való hivatalosan elismert és az egészségügyi követelményeknek megfelelő szabadfürdő. A téli általános fürdési viszonyainkkal sem volt megelégedve, mert nem tudhattam ki-

mutatni neki, hogy városunk közel százezer főnyi lakosságának legalább fele tud-e télen is rendszeresen fürödni.

Sporttereink közül a Rhéday-kertit találta szebbnek és egészségesebb fekvésűnek, különösen akkor, amikor éppen futballmérkőzés után bekerültünk a Károly-pályakörnyéki porfellebbe és amikor meglátta a kánikulai hőségben is ott dísztelenkedő pocsolóval teli gödröket.

A piacot, elég nagy kiterjedése ellenére is, zsúfoltnak mondotta, de az ország többi városaihoz viszonyított olcsó árak szerfölött meglepték. Az szörnyen bántotta, hogy az üzleteinkben, ahol nem szabott aru cikkeket árulnak, ott balkáni módon lehet és kell alkudozni.

Évek óta szorgalmazott autóbusz-állomásunk hiányát

nyomban észrevette, amint elhaladtunk a megállóhely előtt és jöket nevetett rajta, amikor a járatlan vidékiek sorra benyitogattak a megállóhely előtti patikába, koporsós üzletbe és a rádiószerelelőhöz, amíg végre egy vendéglő eldugott sarkában megtalálták az autóbuszjegypénztárt.

Tamaskodó természetével nem akarta nekem azt sem elhinni, hogy a szomszédos határállomásig és a fürdőig nem vezet ki villamos és azt sem hitte el, hogy nálunk néhanapján locsolni is szokták a poros utcákat. Hiába akartam megmutatni hatalmas locsolóautóinknak legalább egyikét, egész áldott nap nem tűntek fel a látóhatáron.

Unalomnál szá sem lehet

Szórakozóhelyeink, parkjaink, vendéglóink, kiskocsmáink, a kávéházak, cukrászdák, a klubok, mozik és a szép színház arra a megjegyzésre készítették, hogy: „itt alaposan berendezkedtek az emberek arra, hogy agyonüssék az idejüket...”

Egész napi csatangolás után végre estére fardtan dőltem nyugovóra és álomban gyönyörű érzekkel cáfoltam meg vadidegen látogatónk rosszmájú állításait és megjegyzéseit. Sajnos, mire fölébredtem, nem jutottak már eszembe az ellenérvek.

MARJALAKY TIBOR.

A krakkói dóm, ahol a lengyel uralkodók hamvai nyugsznak

Lengyelország egyik legrégebbi épülete a krakkói dóm, amely közel hatszázévesztendős multjával egyszerre a közérdeklődés előterébe került. Lengyelországban most éles viták folynak afelől, hogy Pilsudszky marsall hamvait elszállítsák-e Varsóból a krakkói dómban helyezték-e el, vagy sem? Kormányválság is kísértett emiatt, ezért talán érdekes lesz körülnézni kissé a krakkói dóm tájékán és történetében, amely évszázadokon át együtt haladt Lengyelország történelmével.

A krakkói dóm a Wawel-hegyen emelkedő egykori királyi kastéllyal van egybeépítve. A kastély éppen olyan régi, mint a dóm, a XIV. században Lengyelország hatalmának megteremtője, Nagy Kázmér alapította, de legnagyobb része II. Ágost idejéből való. Itt laktak a lengyel királyok egészen 1610-ig, amikor III. Zsigmond király székhelyét Varsóba tette át. A székesegyház

korai gót stílusban 1354-ben épült a Nagy Kázmér idején szentelték fel.

Sajnos, a dóm elvesztette eredeti gótikus jellegét, mert a XVIII. században barokk-stílusban építették át, de így is gyönyörű épület és főként a tornyai impozánsak. Belső megoldása nagyon szép és a régi, szinte teljesen sértetlen állapotban lévő szobrok különösen értékessé teszik oltarait, síremlékeit.

A dóm bejáratánál Vischer Péter művész bronz sírlapja fogadja a belépőt. Az alatta lévő kriptában Kmitz Péter koronamarsall alussza örök álmát.

A királyi kriptában nyugsznak — a lengyel királyokon kívül — a három nagy lengyel szabadsághős: Szobieszky János, Poniatovszky József és Kosciuskó Tádé. A mellékkápolnában van Veit Stoss remek szoborműve, Jagello Kazimir fekvő, porfirba vésett alakja. Nagyon szép Soltyk püspök síremléke, amely mellett Thorwaldsen, a legnagyobb dán szobrász áldást ösztö Kriestus szobra ad dísz a mellékkápolnának. Ott van Thorwaldsen másik két szobra is, Potocki Arthur és anyja emlékművei.

A dóm ötödik kápolnáját 1519—20-ban építette Bartolomeo Berecci olasz építész. E kápolna falait gyönyörűen díszítette Cini olasz festő. Ott van Potocki Vladimir szobra, Thorwaldsen egyik legszebb alkotása.

A többi kápolnák közül említésre méltó a nyolcadik, Veit Stoss két szép síremlékével: János Albert király és Nagy Kázmér szobraival; a tizenegyedik kápolnában, melyben a régi lengyel királyok ájtatos emlékeit végezték, őrzik a régi lengyel királyok valamelyik trónját és Báthory István szintén vörös márványból való síremlékét.

A legszebb és legértékesebb emlékmű azonban a tizenkilencedik kápolnában áll: tisztázott ezüst koporsó, gyönyörű ötvösművészeti alkotás, ebben őrzik a lengyelek védőszentjének, Szt Szaniszlónak földi maradványait. Szt. Szaniszlót, mint ösmeretes, Boieszló király 1079-ben a krakkói templom oltára előtt megölte, amiért Boieszlókat kiközösítették az egyházból, Szaniszlót pedig a lengyelek védőszentjükül tisztelik mai napig is.

A dóm kincstárának is sok, nagy értékű emléktárgya van, az egykori lengyel birodalmi kincsek, régi, gyönyörű szövésű és gazdagon hímezett misemondó ruhák s kezszerek.

A krakkói dóm tehát érdemes a figyelemre még akkor is, ha a kriptáiban pihenő egykori királyok szellemei nem akarnak kormányt bukattani Varsóban

(h.)

SPORT

Prága nyerte a kisantant államok fővárosainak atlétikai viadalát

A román atléták négy győzelmet értek el, de alulmaradtak a prágai és belgrádi atléták nagyobb tudásával szemben

Prágából jelentik: A kisantant államok fővárosainak atlétikai viadala a csehek fölényes és biztos győzelmével ért véget. A román atléták csak a rudugrásban, 5 ezer méteren, a díszkosztvésben és a svéd stafétában tudtak elsőséget szerezni.

Az első napi eredmények: 100 m. 1. Hane (Pr) 11.1 mp., 2. Kling (Be) 11.2 mp., 3. Huml (Pr) 11.3 mp. A román Iordachet diszkvalifikáltak, míg Craciun nem indult. 400 m: 1. Kne-nicky (Pr) 50.5 mp., 2. Rositzky (Pr) 51.2 mp., 3. Nemes (Buc) 51.4 mp. 1500 m: 1. Hosek (Pr) 4 perc 04.4 mp., 2. Gorsek (Be) 4 p. 05.6 mp., 3. Otahal (Pr) 4 perc 08 mp. Súlydobás: 1. Douda (Pr) 14.84 m., 2. Knotek (Pr) 14.46 mp., 3. Vucevici (Be) 13.41 mp. Magasugrás: 1. Galanda (Pr) 192 cm., 2. Kuhmund (Pr) 181 cm., 3. Telesko (Be) 175 cm. Mathias a 160 cm-t sem tudta átugrani. Rudugrás: 1. Eilhardt (Bu) 350 cm., 2. Noldrik

(Pr) 350 cm., 3. Bakov (Be) 340 cm. 4x100-as staféta: 1. Prága 44.2 mp., 2. Bucuresti 44.6 mp., 3. Belgrád 45.2 mp., Prága vezet 73 ponttal, 2. Belgrád 42 ponttal, 3. Bucuresti 29 ponttal.

A második nap eredményei: 800 m: 1. Rositzky (Pr) 1 p. 58 mp., 2. Kratsky (Pr) 1 p. 58.8 mp. (Nemes negyedik). 5000 m: 1. Dinu Cristea (Bu) 15 p. 38.08 mp., 2. Pivarlka (Pr) 15 p. 45 mp. 400 m. gát: 1. Rositzky (Pr) 57 mp. (Lapusan negyedik). 400—300—200—100 m. staféta: 1. Bucuresti 2 perc 05.4 mp. Díszkosztvadás: 1. Havaletz (Bu) 44.36 m., 2. Vucevics (Be) 42.80 m. Gerelydobás: 1. Swelda (Pr) 55.66 m. (Vamanu harmadik). Távolugrás: 1. Vasloabe (Pr) 689 cm., 2. Lupan (Bu) 674 cm.

A kétnapi eredményeket összesítve: 1. Prága 132 ponttal, 2. Belgrád 81 ponttal, 3. Bucuresti 67 ponttal.

Kár a benzinért...

Ujrajátszák az Olimpia-Vulturii mérkőzést

Az utóbbi időben néhányszor már reámutattunk arra a sportszerűtlen és minden tekintetben elítélésre méltó hajszára, ami a Phönix ellen folyik. Ennek egyik mozgatója és tervezője a B) liga nyugati csoportjának lecsúszott bajnokjelöltje. Mivel a zöld gyepen már nem lehet vitássá tenni a Phönix megérdemelt bajnokságát, a zöldasztalnál igyekeznek azt kijátszani.

Ennek a tevékenységnek a következménye volt, hogy az Olimpia és a Vulturii bajnoki mérkőzésének elhalasztását kérte azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a mérkőzés eredményét a kialakuló helyzetnek megfelelően fogják alakítani s az a csapat „szenved vereséget”, amelyik már nem esélyes a bajnokságra. A Nemzeti Bajnokság Bizottsága azonban nem egyezett bele a mérkőzés elhalasztásába és ekkor kitalálták az ismeretes karnet-lopást és barátságos alapon játszották le a találkozót. A bizottság azonban a mérkőzést az Olimpia javára igazolta, a fellebbezési bizottság azután újrajátszást rendelt el.

Most azonban már hiába játsza át a két pontot az Olimpia a Vulturiiak, a Phönixet nem lehet beérni.

A helyzet azonban jellemző az országban dúló kulisszamögötti tevékenységre. S még vannak, akik ezt sportnak nevezik...

Csik 100 méteren is legyőzte Fischert. Budapestről jelentik: A Komiáti vándordíjas uszóverseny második napját kedden tartották meg. Csik kitünő idővel győzött. 100 m: 1. Csik Ferenc (magyar) 58.6 mp., 2. Fischer (német) 59 mp., 3. Heibel (német) 1 p. 01.2 mp. 400 m: 1. Gróf (magyar) 4 p. 52.4 mp., országos rekord. 2. Lengyel (magyar) 5 p. 08.5 mp. 3. Freese (német) 5 p. 09 mp. Gróf táv közben 300 méteren 3 p. 35.1 mp. idővel megjavította a magyar rekordot. 4x200 méteres gyorsuszó staféta: 1. S. V. Brema 9 p. 29 mp., 2. BEAC 9 p. 29.6 mp., magyar rekord. A két staféta teljesen egyforma időt uszott, de a német Fischer hajszálnyira előbb jutott be a magyar Csik előtt.

Németország—Litvánia 3:1. Berlinből jelentik: A világbajnoki selejtező keretében a német válogatott 3:1 arányban biztosan verte a litván labdarugókat.

Összeállították a balti turára induló román válogatott csapatot

Bucurestiből jelentik: Románia válogatott labdarugó csapata, mint ismeretes, négy mérkőzésből álló balti turára indul, amelynek állomásai a következők: Julius 4: Lodzban Lengyelország ellen. Julius 7: Kaunasban Lettország ellen. Julius 10-én: Rigában Litvánia ellen. Julius 14: Tallinban Észtország ellen. A balti turára induló román válogatott csapatot véglegesen csak az egyes mérkőzések előtt állítják össze, a turán résztvevő játékosokat a válogatóbizottság jelöli ki.

A svéd-román válogatott mérkőzés után a válogatóbizottság ülést tartott, amelyen a bizottság összes tagjai résztvettek. Alapos megfontolás után, különös tekintettel az A) és B) csapat Svédország, illetve a Bratislava ellen mutatott játékára, a válogatóbizottság a következő keretet jelölte ki, mint amely a balti turára utazik: Kapusok: David, Pavlovics. Hátvédek: Bürger, Felecan I., Sfera. Fedezetek: Juhász, Vintila, Rafinszky, Brandabura. Csatások: Moldoveanu, Kovács, Barátky, Bodola, Dobay, Bogdan és Ploesteanu. Barátky és Rafinszky azonban csak a Lengyelország elleni mérkőzésen szerepelnek. A mérkőzés után vizsztatérnek Bucurestibe.

Középeurópai Kupa

Kedden, Péter Pál napján játszották le a két döntő mérkőzést a KK első fordulójában s ezzel eldőlt, hogy 3 osztrák, 2 magyar, 2 olasz és 1 svájci csapat került a II. fordulóba. Eredmények:

Vienna—Young Fellows 2:0 (0:0). Zürichből jelentik: A bécsi csapat nagy küzdelem után megérdemelten győzött.

Admira—Sparta 2:0 (0:0). Budapestről jelentik: Kedden játszották le a két csapat a harmadik mérkőzést, miután az első kettő Bécsben 1:1, Prágában 2:2 arányban döntetlenül végződött. Vogel I. és Schilling lötték a Középeurópa Kupa mérkőzés góljait. Hétezer néző. Ezzel a Slavia és Prostejov után az utolsó cseh-szlovák csapat is kiesett a Középeurópa Kupából.

Joe Louis nemhivatalos világbajnok?

Londonból jelentik: Joe Louis nem örülhet Braddock felett aratott diadalának. Annak a szövetségi határozatnak értelmében ugyanis, amely az elmaradt Schmeling—Braddock mérkőzésből kifolyólag a megfutamodott Braddockot felfüggesztette, önként következik, hogy Braddock világbajnoki mérkőzésre nem állhatott ki, sőt a határozat szerint felfüggesztés sújtja azt is, aki megmérkőzik Braddockkal. Louis tehát hiába pazarolta öklének csapásait. Győzött is, meg nem is.

Annaira nem tekintik világbajnoknak, hogy augusztus 9-én Schmeling Londonban az angol Farr-ral megküzd a világbajnoki címért. Ez Schmeling válasza az amerikai „kitolásra”.

Jelenleg egyébként a nehézsúlyú ökölvívó világranglista állása a következő: (Világbajnok nincs). 1. Schmeling német, 2. Louis amerikai, 3. Braddock amerikai, 4. Farr angol, 5. Lowen argentin, 6. Ettore amerikai, 7. Rosenbloom amerikai, 8. Tiger Fox amerikai, 9. Pastor amerikai, 10. Nestel amerikai.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 le, vastagabb betűvel 6 le. Legkisebb apróhirdetés ára 30 le. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 le.

Lakás

Keresek
lehetőleg a központban 1 vagy 2 szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Cimeket: „Pontos fizető, gyermektelen” jellegere a kiadóba kérek.

Udvári butorozott szoba
kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 27.

Kiadó
tisza egyszoba konyhas lakás, mellékhelyiségekkel aug. 1-től. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23. szám.

Kiadó
uri családnál a központban különbejárattal, elegáns butorozott utcai szoba. Oradea, Str. Bratianu 21.

Kiadó
egy és kétszobás lakás. Oradea, Str. Codrilor 11. Strand mellett.

Alkalmazás

Portásfiúnak
14—16 éves jómodoru, középiskolát járt fiút, 800 le fizetéssel és ruházattal keres „Parkszálló”, Oradea.

Mindenes főzőnő
10 éves bizonyítvánnyal július elsejére állást keres. Érdeklődni: Str. Nicolae Zsiga 45. ház-mesternél.

Kedvezményes I. osztályú fürdőjegyek az Episcopostü fürdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

Adás-vétel

Jókarban
lévő szabó vasalót és szénkályhát veszek. Simay, Oradea, Strada Alexandri 44.

Három
lóerős villanymotort és 3 méter transmissziót állványokkal megvételre keresek. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. Telefon 7-60.

Eladó
egy jó karban levő fehér gyermekocsi. Oradea, Str. Consanziana 16. szám.

10 éves leányka részére
rózsaszín tüll balett ruha és egy fehér tüll Pierette ruha eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 19. Chaura.

Különféle

Biztosan megszabadul
a sváb és ruszli bogártól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradeán: Ajtay gyógyszerárban, Str. Vlahuta 46. szám.

Szines és finom
fehérnemű himzést válnak. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

1 kgr. kajszinborack
fáról frissen szedve, 12 le. Oradea, Take Jonsescu 24. szám.